

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.026.03.2021

Pan Piotr Romek
Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu
Drogowego w Łodzi
ul. Nowy Józefów 52,
94-406 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.433.020.2022 Zespołu Orzekającego
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 15 marca 2022 r.

P/21/033 – System szkolenia kandydatów na kierowców

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego ¹ w Łodzi, ul. Nowy Józefów 52, 94-406 Łódź.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Piotr Romek, p.o. Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodkach Ruchu Drogowego w Łodzi od 18 marca 2019 r., a od 30 lipca 2019 r. do chwili obecnej Dyrektor WORD w Łodzi. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Pan Łukasz Kucharski, Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodkach Ruchu Drogowego w Łodzi od 19 października 2010 r. do 18 marca 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Spełnianie przez ośrodek wymagań dotyczących wyposażenia, warunków lokalowych oraz placu manewrowego;2. Kwalifikacje osób przeprowadzających egzaminy oraz warunki zatrudnienia;3. Organizacja i przeprowadzanie egzaminów państwowych;4. Nadzór nad ośrodkami terenowymi;5. Prowadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z przeprowadzaniem egzaminów;6. Wybrane zagadnienia dotyczące gospodarki finansowej ośrodka.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2021 (30 września) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem lub po tym okresie, które mają związek z działaniami objętymi kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Joanna Nurkiewicz, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LLO/182/2021 z 4 listopada 2021 r.2. Zuzanna Sieradzka, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/186/2021 z 4 listopada 2021 r.

(akta kontroli str.1-11, 27)

¹ Dalej „WORD” albo „Ośrodek”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor WORD w Łodzi podejmował w latach 2018-2021 działania celem zapewnienia prawidłowego przygotowania kadrowego, organizacyjnego i technicznego Ośrodka do przeprowadzania egzaminów państwowych dla kandydatów na kierowców oraz kursów i warsztatów dla osób przygotowujących kandydatów na kierowców oraz osób egzaminujących tych kandydatów, przy czym część z tych działań realizowano nieprawidłowo lub nierzetelnie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Użytkowana od końca 2019 r. nowa siedziba WORD w Łodzi zapewniała wymagane rozporządzeniem w sprawie egzaminowania⁴ wyposażenie oraz warunki lokalowe do przeprowadzania egzaminów państwowych. Jednocześnie plac egzaminacyjny nie zapewniał realizacji zadań dla wszystkich kategorii⁵ oraz nie był skutecznie wyłączony z ruchu pojazdów innych niż egzaminacyjne. Do realizacji egzaminów w kat. B Ośrodek dysponował pojazdami egzaminacyjnymi, spełniającymi wymagania określone w ustawie o kierujących pojazdami⁶ i rozporządzeniu o warunkach technicznych pojazdów⁷, w liczbie umożliwiającej obsługę zaplanowanych egzaminów państwowych. Pojazdy przeznaczone do egzaminowania w kat. B wyposażone zostały w odpowiednie urządzenia rejestrujące, jednak nagrania z praktycznej części egzaminów państwowych nie były przechowywane stosownie do postanowień rozporządzenia w sprawie egzaminowania w pomieszczeniach Ośrodka, w sposób zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych.

Egzaminatorzy w Ośrodku zatrudniani byli w badanym okresie na podstawie umów o pracę, po przedłożeniu zaświadczeń o dokonaniu wpisu do ewidencji egzaminatorów oraz orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, przy czym stwierdzono jeden przypadek dopuszczenia egzaminatora do przeprowadzenia jednego dnia dwóch egzaminów państwowych bez ważnych badań lekarskich. Ponadto nałożone na egzaminatorów dodatkowe ograniczenia mające zapewnić ich bezstronność w procesie egzaminowania w części przypadków nie były skutecznie egzekwowane przez Dyrektora Ośrodka. W konsekwencji większość egzaminatorów rozpoczynających/kończących pracę w okresie objętym kontrolą nie złożyło wymaganych na ten dzień oświadczeń majątkowych, pomimo takiego obowiązku wynikającego z ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej⁸. Dodatkowo Dyrektor Ośrodka w większości przypadków wyrażał zgodę na podjęcie dodatkowego zajęcia zarobkowego przez egzaminatorów, pomimo braku wiedzy o jego charakterze. Dwaj egzaminatorzy wykonywali dodatkowe zajęcia zarobkowe, pomimo iż w ich aktach osobowych brak było potwierdzenia zarówno złożenia wniosku jak i uzyskania zgody od Dyrektora Ośrodka.

Wszyscy egzaminatorzy corocznie uczestniczyli w warsztatach doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów, zaświadczenia o ich ukończeniu przekazane zostały Marszałkowi Województwa w wymaganym terminie. Dyrektor WORD nie zapewnił przekazywania organowi nadzoru bieżącej informacji o przypadkach przydzielenia poszczególnym egzaminatorom większej liczby egzaminów w ciągu doby od określonej w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. W

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (DZ.U. z 2019 r., poz. 1206 ze zm.), (dalej „rozporządzenie w sprawie egzaminowania”)

⁵ Kat. C+E ciągnik siodłowy z naczepą.

⁶ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212)

⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (DZ. U. z 2016 r., poz. 2022 ze zm.)

⁸ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (DZ. U. z 2019 r., poz. 2399)

ośmiu na 14 przypadków w których doszło do przekroczenia tej liczby, o fakcie tym nie został powiadomiony Marszałek Województwa, a w trzech nastąpiło to ze znacznym opóźnieniem

Dokumentacja egzaminacyjna prowadzona była w systemie informatycznym (dalej „SI”), który z uwagi na swoje ograniczenia funkcjonalności w części badanych zagadnień nie dostarczał rzetelnej i kompletnej informacji zarządczej. Generowane z SI informacje o uzyskanych przez osoby egzaminowane wynikach egzaminów w odniesieniu do instruktorów i OSK nie były przekazywane do wszystkich starostów posiadających ww. podmioty w swojej ewidencji i rejestrze. Egzaminator nadzorujący wykonywał powierzone przez Dyrektora obowiązki w zakresie nadzoru nad przebiegiem egzaminowania jednak system nadzoru nie został sformalizowany co uniemożliwiało pełną weryfikację prawidłowości jego prowadzenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Spełnianie przez WORD wymagań do przeprowadzania egzaminów państwowych dla osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami

Opis stanu faktycznego

1.1 Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Łodzi w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 lipca 2019 r. funkcjonował jako samodzielna jednostka organizacyjna, obok WORD w Piotrkowie Trybunalskim, Skierniewicach i w Sieradzu. Z dniem 31 lipca 2019 r.¹⁰ zlikwidowano ww. jednostki, a w to miejsce powołano funkcjonujący od dnia 1 sierpnia 2019 r. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Łodzi z Oddziałami Terenowymi (dalej „OT”) w Piotrkowie Trybunalskim, Skierniewicach i w Sieradzu.

(akta kontroli str.28-35)

W WORD w Łodzi zapewniono wyposażenie oraz warunki lokalowe wymagane §3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Nie wyodrębniono osobnego pomieszczenia – poczekalni dla osób oczekujących na egzamin państwowy teoretyczny i praktyczny, znajdowała się ona bezpośrednio w korytarzu budynku. Nie wyodrębniono także osobnego pomieszczenia w którym gromadzona byłaby w postaci elektronicznej cała dokumentacja z przeprowadzonych egzaminów państwowych. Dokumentacja¹¹ wprowadzona do dedykowanego SI gromadzona była na serwerach dostawcy¹². Z kolei nagrania z przeprowadzonych egzaminów państwowych, po zgraniu ich z dysków urządzeń rejestrujących zainstalowanych w pojazdach¹³, oraz z kart pamięci na których rejestrowane są egzaminy na samochodach OSK, przechowywane były na serwerach Ośrodka, znajdujących się w wyodrębnionym pomieszczeniu, zamykanym z wykorzystaniem zamka sterowanego urządzeniem elektronicznym z klawiaturą numeryczną.

(akta kontroli str. 964-968, 1091-1092)

1.1b) Na parterze budynku WORD w Łodzi wydzielono jedną salę egzaminacyjną, która, stosownie do §4 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, była odseparowana od innych pomieszczeń Ośrodka, oznaczona informacją o sposobie

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Uchwała nr IX/154/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie scalenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego poprzez likwidację WOD w Piotrkowie Trybunalskim, Skierniewicach i Sieradzu i włączenia ich majątku oraz pracowników i struktur organizacyjnych w strukturę organizacyjną WORD w Łodzi.

¹¹ Dotycząca m.in. informacji o egzaminatorach, przeprowadzonych egzaminach, zdawalności itp

¹² Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych „PWPW”

¹³ W przypadku egzaminów na które osoby egzaminowane wniosły w terminie 14 dni od egzaminu skargi.

jej przeznaczenia, ogrzewana, posiadała oświetlenie sufitowe, klimatyzację i okna, umożliwiające wietrzenie pomieszczenia. W pomieszczeniu znajdowało się odseparowane, centralnie umieszczone stanowisko dla egzaminatora oraz docelowo 20 oddzielonych od siebie stanowisk egzaminacyjnych, przy czym w momencie kontroli w sali czynnych było 17 stanowisk komputerowych. Na ścianach pomieszczenia nie umieszczono żadnych przedmiotów mogących stanowić pomoc dla osoby egzaminowanej.

(akta kontroli str. 964-968)

1.1c) W WORD w Łodzi plac egzaminacyjny na którym przeprowadzono egzaminy we wszystkich kategoriach, zlokalizowany był bezpośrednio za budynkiem Ośrodka. Nawierzchnia na placu była utwardzona. Przed wjazdem na teren placu znajdował się znak drogowy B-1 „Nie dotyczy WORD”, oraz szlaban, a za szlabanem kolejny parking dla pracowników WORD, za którym – w sposób wyraźnie nieoznaczony – zaczynał się plac egzaminacyjny. Na skraju placu egzaminacyjnego zlokalizowano kolejny parking dla samochodów egzaminacyjnych, a także dla pojazdów prywatnych, co skutkowało przemieszczaniem się tych pojazdów przez teren placu egzaminacyjnego. Ponadto obok placu egzaminacyjnego zlokalizowano pojemniki na odpady, w konsekwencji czego podczas kontroli stwierdzono przypadki wywozu odpadów przez pojazdy specjalne w godzinach przeprowadzania egzaminów, co stanowiło naruszenie §5 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Na końcu placu umieszczono jeden z garaży Ośrodka, w którym trzymane były ciągniki do odśnieżania placu, motocykle, rowery przeznaczone do realizacji zadań związanych z brd¹⁴, a także w okresie zimowym ciężarówki egzaminacyjne. Teren na którym znajduje się garaż oddzielony jest od placu manewrowego ogrodzeniem i bramą. Stanowiska wyznaczone na placu umożliwiały, poprzez wyznaczenie za pomocą linii i przestawnych słupków, wykonanie każdego z zadań egzaminacyjnych przewidzianych do wykonania na placu manewrowym na egzaminie państwowym, z wyjątkiem zadań wyszczególnionych w tabeli nr 10 i 11 rozporządzenia w sprawie egzaminowania dla kat. C+E przez ciągnik siodłowy z naczepą. Z uwagi na warunki pogodowe w listopadzie zamknięto w Ośrodku możliwość przeprowadzania egzaminów w kat. A i pochodne¹⁵.

(akta kontroli str.969-981, 3428-3431)

W OT w Sieradzu plac egzaminacyjny do wykonywania zadań egzaminacyjnych w kategoriach B, C i D także znajdował się bezpośrednio za budynkiem Ośrodka. Nawierzchnia na placu była utwardzona, wykonana z asfaltu, z widocznymi śladami eksploatacji i naprawiania ubytków. Przed wjazdem na plan ustawiono znak B-2 - *nie dotyczy pojazdów WORD*, oraz B-41. Plac był w sposób wyraźny oddzielony od pozostałej części ośrodka, stosownie do §5 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Przez plac prowadził dojazd do garażu podziemnego w którym, parkowały samochody egzaminacyjne osobowe oraz motocykle. Plac egzaminacyjny dla kat. A i pochodnych zlokalizowany był Ośrodku Doskonalenia Techniki Jazdy (dalej „ODTJ”) w Sieradzu, około jednego km od siedziby OT. Przed wjazdem na teren znajdowały się szyldy informujące ODTJ, przy czym nie zamieszczono informacji o przeznaczeniu ww. placu jako egzaminacyjnego. Z uwagi na warunki pogodowe w listopadzie zamknięto w Ośrodku możliwość przeprowadzania egzaminów w kat. A i pochodne¹⁶.

Place posiadały trwale wyznaczone stanowiska egzaminacyjne umożliwiające wykonanie wszystkich zadań, o których mowa w ww. tabelach 10 i 11

¹⁴ Bezpieczeństwo ruchu drogowego

¹⁵ Ostatnie egzaminy w kategorii A i pochodne przeprowadzane były w okresie objętym kontrolą w: 2018 r. – 3 grudnia, 2019 r. – 22 listopada, 2020 r. – 19 listopada, 2021 r. – 19 listopada.

¹⁶ Ostatnie egzaminy w kategorii A i pochodne przeprowadzane były w okresie objętym kontrolą w: 2018 r. – 22 listopada, 2019 r. – 26 listopada, 2020 r. – 26 listopada, 2021 r. – 26 listopada.

rozporządzenia w sprawie egzaminowania, z wyjątkiem nie w pełni przygotowanego stanowiska do jazdy po łuku w kat. C+E dla ciągnika siodłowego z naczepą.

(akta kontroli str.982-990, 3428-3431)

1.1d) W okresie objętym kontrolą WORD w Łodzi dysponował następującymi pojazdami egzaminacyjnymi:

- do egzaminowania z zakresie kat. B: w latach 2018–2020 - łącznie 42 samochodami Hyundai i20 (samochody sukcesywnie wymieniane, 20 sztuk a następnie 22 sztuki, okres wymiany przypadł na okres od 11 lipca 2018 r. do 10 października 2018 r.), od dnia 30 listopada 2020 r. - 24 samochodami Kia Rio,
- do egzaminowania z zakresie innych kategorii – 17 pojazdami w tym jednym, którego eksploatacja zakończyła się w dniu 24 października 2019 r. Spośród nich własnością WORD było m.in. pięć motocykli i jeden motorower służące do egzaminowania na kategorię A i pochodne.

(akta kontroli str.1397-1404,1495)

Pojazdy spełniały wymogi wynikające z art. 55 ust.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym¹⁷ dotyczące oznakowania kwadratową tablicą barwy niebieskiej, z białą literą "L" oraz odpowiadały wymaganiom określonym dla danej kategorii prawa jazdy wynikającym z § 43 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych pojazdów.

(akta kontroli str.1000-1005)

Spośród 24 pojazdów egzaminacyjnych dla kategorii A i B będących obecnie na wyposażeniu WORD, cztery pojazdy uczestniczyły w trzech kolizjach drogowych oraz trzech zdarzeniach na placu manewrowym. W przypadku jednej kolizji, dowód rejestracyjny pojazdu został zatrzymany przez Policję. Przed jego ponownym włączeniem do przeprowadzania egzaminów wykonane zostało wymagane badanie techniczne, skutkiem pozostałych kolizji były uszkodzenia i wgniecenia nadwozia. Wszystkie te pojazdy posiadały aktualne badania techniczne. W dniu 15 grudnia 2021 r. motocykle poddane zostały sprawdzeniu stanu technicznego przez serwis motocyklowy. W przypadku trzech motocykli nie wniesiono zastrzeżeń, w przypadku dwóch wskazano na konieczność wymiany elementów jednak nie było to efektem zdarzeń.

(akta kontroli str.1496- 1532)

Analiza porównawcza liczby posiadanych pojazdów do przeprowadzania egzaminów kat. B z liczbą przeprowadzonych egzaminów w danym czasie wykazała, że wzrost liczby posiadanych pojazdów przy jednoczesnym spadku liczby egzaminów sukcesywnie zwiększał możliwość przeprowadzenia egzaminów w liczbie umożliwiającej obsługę zaplanowanych egzaminów państwowych od 1,83 osoby/samochód/dzień w 2018 r. do 1,22 osoby/samochód/dzień w 2021

(akta kontroli str. 1495a)

W celu ustalenia prawidłowości wyznaczenia egzaminu państwowego w terminie nie późniejszym niż 30 dni od daty wyznaczenia tego terminu dla osób podchodzących do egzaminu po raz pierwszy, kontroli poddano wybranych losowo po pięć osób z każdego miesiąca w 2019 r. i po jednej z każdego miesiąca lat następnych spośród osób, które po raz pierwszy przystąpiły do egzaminu. Osobom tym wyznaczono termin egzaminu nie dłuższy niż 30 dni od dnia jego wyznaczenia. Czas oczekiwania wynosił od jednego do 21 dni, średnio: pięć dni.

(akta kontroli str.1533-1615)

1.1e) W WORD w Łodzi i w OT przebieg praktycznej części egzaminów prowadzonych w kat. B na samochodach będących w dyspozycji Ośrodka rejestrowany był za pomocą urządzenia technicznego służącego do zapisu obrazu

¹⁷ t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.450

i dźwięku, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami. Dodatkowo w OT w Sieradzu rejestrowano przebieg egzaminów w kat A i pochodne. Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi egzaminy w kat A. i pochodne nie były rejestrowane w WORD w Łodzi i pozostałych OT (Piotrków Trybunalski i Skierniewice).

(akta kontroli str. 1121-1134)

Urządzenia rejestrujące w ilości 44 zestawów¹⁸ zostały zakupione za 169,9 tys. zł brutto w związku z wymianą pojazdów egzaminowanych w 2020 r.¹⁹ do WORD w Łodzi i OT w Sieradzu. Zakupione urządzenia spełniały wymagania o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, tj. rejestrowały pod odpowiednim kątem obraz widoczny przez przednią szybę pojazdu egzaminacyjnego i z tyłu pojazdu (140°) oraz w środku osobę egzaminowaną (90°). Równolegle rejestrowały obraz i dźwięk. Urządzenie posiadało sygnalizację procesu rejestracji na podłączonym monitorze oraz umożliwiało egzaminatorowi podgląd rejestrowanego obrazu. Na próbie 15 egzaminów państwowych praktycznych²⁰ stwierdzono, że zapisany obraz składał się z daty i godziny przeprowadzanego egzaminu, numeru rejestracyjnego pojazdu i informacji o włączanych podczas egzaminu kierunkowskazach czy światłach mijania.

Urządzenie uruchamiane było manualnie w dniu rozpoczęcia egzaminów przez pierwszego egzaminatora przeprowadzającego egzamin na danym pojeździe i pozostawało włączone do końca dnia. W ciągu dnia urządzenie było uruchamiane i zatrzymywane (po około 10 minutach) bez ingerencji egzaminatora, wraz z uruchamianiem i wyłączeniem silnika w pojeździe egzaminacyjnym.

Urządzenia rejestrujące programowane były przez wyznaczonego pracownika Ośrodka w zakresie m.in. daty, godziny, czasu nagrywania po wyłączeniu zasilania pojazdu manualnie. Rejestratory nie zostały wyposażone w moduł GPS oraz WIFI, w konsekwencji czego korekta czasu także dokonywana była manualnie w każdym pojeździe.

Dostęp do nagrań z egzaminów państwowych, przeniesionych na serwery Ośrodka, za pomocą własnego hasła i loginu posiadały dwie osoby – główny specjalista ds. monitorowania procesu egzaminowania oraz informatyk WORD w Łodzi.

(akta kontroli str. 288-293, 298-325, 991-993, 1091-1092)

Sposób postępowania z danymi zgromadzonymi w systemie teleinformatycznym Ośrodka opisany został m.in. w Instrukcji Bezpieczeństwa SI WORD/STW, gdzie określono m.in. sposób korzystania ze stacji roboczej, kart i certyfikatów, podkreślając, że zabronione jest udostępnianie karty lub kodu PIN innym użytkownikom systemu lub osobom trzecim, przekazywanie karty pod nieobecność użytkownika przez jego bezpośrednich lub pośrednich przełożonych innym osobom, umożliwianie pracy w systemie osobom nie będącym jego użytkownikami, a wszyscy użytkownicy zobowiązani zostali w równym stopniu do przestrzegania zasad określonych w Instrukcji oraz niezwłocznego powiadomiania o utracie karty lub podejrzeniu jej utraty albo podejrzeniu użycia karty przez osobę nieupoważnioną.

Odnosząc się do zapewnienia w Ośrodku kontroli prawidłowości zabezpieczenia i stosowania zestawów do składania podpisów elektronicznych przydzielonych poszczególnym egzaminatorom Dyrektor WORD w Łodzi wyjaśnił, że zgodnie z Regulaminem Kwalifikowanych Usług Zaufania Certum, jeżeli subskrybent jest

¹⁸ 24 zestawy oraz jeden zestaw rezerwowo do WORD w Łodzi, 18 zestawów i jeden zapasowy do OT w Sieradzu. W skład zestawu wchodził: rejestrator 1 szt., kieszenie do dysków 1 szt., kamera kolorowa 3 szt., mikrofon 1 szt., monitor LCD 1 szt., dysk twardy 1 szt.

¹⁹ Umowa z 5 listopada 2020 r. w przedmiocie dostawy i montażu 42 zestawów urządzeń do rejestracji przebiegu egzaminów państwowych, w tym 24 sztuk zamontowanych w samochodach w Łodzi i 18 sztuk w Sieradzu.

²⁰ W tym z WORD w Łodzi cztery nagrania egzaminów na które wniesiono skargi (100%), oraz pięć nagrań z dnia 22-26 listopad 2021 r. – wszystkie dot. kat. B, oraz z WORD w Łodzi OT w Sieradzu cztery nagrania egzaminów w kat. B przeprowadzonych w dniach 29 listopad – 2 grudzień 2021 r. oraz dwa nagrania egzaminu kat. A przeprowadzonego w dniach 22 i 25 listopad 2021 r.

osobą fizyczną, zobowiązany jest on do sprawowania wyłącznej kontroli i nieudostępniania swojej karty cryptoCertum lub jej komponentu SimplySign, na których przechowywane są dane do składania podpisu elektronicznego osobom trzecim oraz nieujawniania kodu PIN i PUK (dot. kwalifikowanych certyfikatów podpisu elektronicznego). W związku z powyższym pracownik indywidualnie jest zobowiązany do odpowiedniego zabezpieczenia karty kryptograficznej.

W Ośrodku nie wprowadzono dodatkowych procedur weryfikacyjnych, co jak wyjaśnił Dyrektor WORD wynika z faktu, iż po przypisaniu podpisu kwalifikowanego do danego pracownika w SI WORD w Łodzi, system wymusza stosowanie tego podpisu. Dyrektor wyjaśnił, że okresowo sprawdzane jest czy wszyscy pracownicy Ośrodka zobowiązani do stosowania podpisu kwalifikowanego mają przypisany certyfikat w SI WORD w Łodzi, przy czym system nie umożliwia wydruku osób z podpisem kwalifikowanym, a sprawdzenie powyższego polega na otwarciu okien uprawnień każdego pracownika z osobna.

(akta kontroli str.215-287, 1101-1110)

1.1f) W WORD w Łodzi ostatnia dostawa pojazdów do przeprowadzania egzaminów w kat. B miała miejsce w 2020 r. W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarto umowę, której przedmiotem był najem 42 pojazdów marki KIO RIO, w tym 24 dostarczonych do WORD w Łodzi oraz 18 do OT w Sieradzu, dla których specyfikacja techniczna zawierała elementy, wymagane §43 ust. 1 i ust. 4 pkt 4b rozporządzenia w sprawie warunków technicznych pojazdów, oraz dodatkowe, określone przez Zamawiającego elementy takie jak m.in. wspomaganie układu kierowniczego, dodatkowy pedał sprzęgła po stronie kierowcy na miejscu pasażera, klimatyzacja, obrotomierz, elektryczne sterowane i podgrzewane lusterka zewnętrzne prawe i lewe, instalacja elektryczna (ok. 200/300W), dywaniki gumowe, ogumione koło zapasowe, dodatkowe kontrolki dla egzaminatora, regulowanie położenia koła kierowniczego w dwóch płaszczyznach, regulację poziomą i pionową fotela kierowcy oraz możliwość zainstalowania instalacji w paliwo gazowe LPG bez utraty gwarancji.

Umowa²¹ zawarta została na okres czterech lat tj. od 16 października 2020 r. do 15 października 2024 r.²² Przez ten czas Wykonawca zobowiązany został m.in. do zapewnienia ubezpieczenia pojazdów (AC, OC, NNW, Assistance) jak i bieżącego serwisowania pojazdów. Ponadto Zamawiający zobowiązał się nie dokonywać żadnych napraw przedmiotu najmu (z wyjątkiem drobnych wynikających z prawidłowej eksploatacji przedmiotu umowy). Za wszelkie pozostałe naprawy, zgodnie z umową odpowiadać miał Wykonawca. Umowa nie określała wysokości kar za jej skrócenie²³.

Za realizację przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 1.078,7 tys. zł brutto, tj. 535,05 zł brutto za każdy miesiąc najmu jednego samochodu.

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (dalej „SIWZ”) ustalana była stosownie do postanowień art. 53 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami, wspólnie z przedstawicielami środowiska OSK, którzy włączeni zostali w skład Komisji Przetargowej.

(akta kontroli str.336-472)

²¹ W okresie wcześniejszym obowiązywała umowa nr DO/2300/5/16 z 11 kwietnia 2016 r. w przedmiocie najmu bez limitu kilometrów nie więcej niż 20 sztuk samochodów osobowych, przystosowanych do egzaminowania w kat. B prawa jazdy wraz z pakietem ubezpieczeń OC, AC, NNW i Assistance za kwotę ogółem 423,9 tys. zł brutto tj. 441,57 zł brutto za każdy miesiąc najmu jednego pojazdu.

²² Do umowy nr DO/2300/8/20 z 11 września 2020 r. zawarty został aneks nr 1 z dnia 29 września 2020 r. wydłużający termin dostawy pojazdów do 30 listopada 2020 r.

²³ Umowa określała kary za: opóźnienie w dostarczeniu przedmiotu umowy (0,5 % wartości brutto przedmiotu umowy), za opóźnienie w dostarczeniu pojazdu zastępczego (0,01 % wartości przedmiotu umowy), za niewłaściwe serwisowanie pojazdu (0,01 % wartości przedmiotu umowy za każdy taki przypadek), za odstąpienie przez Wykonawcę od wykonania umowy (10% wartości przedmiotu umowy).

1.2a) Odnosząc się do nadzoru sprawowanego nad OT Dyrektor WORD w Łodzi wyjaśnił, że zgodnie z art. 116 ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz §2 ust. 2 Statutu WORD w Łodzi²⁴ nadzór nad Ośrodkiem sprawuje Zarząd Województwa, a nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych Marszałek Województwa, stosownie do art. 67 ust. 1 ustawy o kierujących. Z kolei Dyrektor WORD w Łodzi kieruje działalnością i reprezentuje Ośrodek na zewnątrz, realizując swoje zadania przy pomocy Zastępców Dyrektora WORD w Oddziałach Terenowych. Pracą każdego OT kierują Zastępcy Dyrektora, którzy są odpowiedzialni przed Dyrektorem za całość spraw objętych jego zakresem zadań w granicach określonych przez przepisy prawa, Statut i Regulamin Organizacyjny, a zatem do ich obowiązków należy kierowanie, nadzorowanie oraz organizowanie i kontrola pracy podległych komórek organizacyjnych we właściwym OT.

Na podstawie regulaminu organizacyjnego²⁵ Zastępcy Dyrektora przedkładali w badanym okresie Dyrektorowi WORD w Łodzi kwartale sprawozdania z działalności OT, w których informowali m.in. o posiadanej bazie parku samochodowego i technicznego, o prowadzonych kursach i szkoleniach, w tym dotyczących brd czy realizacji zadań w zakresie egzaminowania.

(akta kontroli str. 36-73, 491-492, 1060-1069)

W WORD w Łodzi w badanym okresie zatrudnionych było 32 egzaminatorów przeprowadzających egzaminy, w tym 10 rozpoczęło pracę w latach 2018-2021, a czterech zakończyło swoje zatrudnienie w tym okresie²⁶. Wszyscy egzaminatorzy zatrudnieni byli w Ośrodku na podstawie umów o pracę stosownie²⁷ do art. 52 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, w tym 30 na pełen etat a dwóch ostatnio zatrudnionych²⁸ na 0,5 etatu. Wiek jednego egzaminatora przekraczał 65 lat, a dwóch posiadało uprawnienia emerytalne.

W latach 2018-2019 dziewięciu egzaminatorom wypłacano dodatki specjalne o których mowa w §4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wynagradzania egzaminatorów²⁹ za doraźne przeprowadzanie egzaminów w kategoriach nieobjętych umową o pracę na kwotę ogółem 31.3 tys. zł, w tym w 2018 r. 10,1 tys. zł i w 2019 r. 21,2 tys. zł. W wyniku kolejnych aneksów zawieranych od połowy 2021 r. do umów o pracę egzaminatorów wprowadzano wszystkie kategorie co do których posiadali oni uprawnienia do egzaminowania.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi doraźne przydzielanie egzaminatorom zadań związanych z przeprowadzaniem egzaminów na prawo jazdy w zakresie kategorii uprawnień innych niż wynikające z umowy o pracę zawartej z egzaminatorem wynikało z bieżących potrzeb Oddziału Egzaminowania, a za niewprowadzaniem do umów wszystkich kategorii na jakie egzaminator miał uprawnienia przemawiały przyczyny ekonomiczne (np. opłacanie kat. A w okresie zimowym bez przeprowadzania egzaminów).

Jednocześnie odnosząc się do aktualnie przyjętej w Ośrodku systematyki ujmowania w umowach wszystkich kategorii do których egzaminatorzy posiadali uprawnienia Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że powyższa zmiana w zasadach wynagradzania spowodowana była m.in. scaleniem WORD-ów i ujednoczeniem warunków umów o pracę, chęcią zapewnienia elastyczności w planowaniu egzaminów oraz umożliwianiem egzaminatorom zdobywania doświadczenia. Dodatkowo Dyrektor wyjaśnił, że wprowadzanie trzeciej i czwartej kategorii zadaniowej do umów

²⁴ Załącznik nr 2 do uchwały IX/155/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z 25 czerwca 2019 r.

²⁵ Zarządzenie nr 13/19 Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Łodzi z dnia 30 lipca 2019 r.

²⁶ W tym jeden egzaminator w tym samym roku rozwiązał i ponownie nawiązał stosunek pracy z WORD w Łodzi, a kolejny z egzaminatorów w 2019 r. został Dyrektorem WORD w Łodzi.

²⁷ W tym trzech egzaminatorów posiadało dwa miejsca pracy Łódź i Skierniewice.

²⁸ W dniu 16 listopada 2020 r. oraz w dniu 1 marca 2021 r.

²⁹ Rozporządzenie Ministra Transportu z 11 października 2007 r. w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy kandydatów na kierowców i kierowców (DZ. U. z 2007 r., nr 197, poz. 1437 ze zm.)

w większości przypadków polegało na zmianie pomiędzy składnikami wynagradzania i nie miało wpływu na sytuację ekonomiczną Ośrodka.

(akta kontroli str. 201-205, 1082, 1208-1243)

Spośród wszystkich 32 egzaminatorów zatrudnionych w badanym okresie w WORD w Łodzi, 32 (100%) posiadało uprawnienia do egzaminowania w kat. B, 16 (50%) w kat. A, 15 (46,9%) w kat. C i 16 (50%) w kat. D³⁰. W latach 2018-2021 zatrudniano w głównej mierze egzaminatorów z kat. B tj. ośmiu wyłącznie z kat. B³¹, a jednego ze wszystkimi czterema kategoriami.

W latach 2018 - 2021 r. (do 30 września) wygenerowano następującą liczbę PKK³²: kat A i pochodne³³ – 1.075, 1.302, 1.220, 1.287; kat B i pochodne³⁴ - 20.032, 17.139, 11.921, 11.671; kat. C i pochodne³⁵ – 1.587, 1.749, 1.556, 1.192; kat. D i pochodne – 274, 230, 152, 95.

Powyższe wskazuje, że średnie³⁶, dzienne zapotrzebowanie na poszczególne kategorie wynosiło w badanym okresie: dla kat. A sześć, kat. B 67, kat. C siedem i kat. D jedną osobę na dzień³⁷. Z kolei odnosząc się do rocznych statystyk zdawalności³⁸ egzaminów państwowych praktycznych średnie dzienne zapotrzebowanie na poszczególne kategorie wynosiło: dla kat. A sześć, kat. B 117, kat. C 12, kat. D jedną osobę na dzień.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi przeważająca część egzaminatorów zatrudnionych w Ośrodku uzyskała uprawnienia do egzaminowania na kat. A, C i D w trakcie pracy w Ośrodku. Ponadto ilość egzaminatorów powinna być taka by zapewniała przejrzystość i transparentność procesu egzaminowania (np. niewłaściwym byłoby przeprowadzanie egzaminów w kat. D tylko przez jednego egzaminatora). W badanym okresie część egzaminatorów także przebywała na zwolnieniach, zasiłkach na opiekę nad dziećmi w wieku szkolnym, urlopach bezpłatnych, izolacji, kwarantannie, służyła w WOT bądź wykonywała inne zadania wynikające z umów o pracę w tym np. w OT, co także, zdaniem Dyrektora miało wpływ na ww. statystykę.

(akta kontroli str.102-107, 201-205, 538-657, 815-819, 1242)

W Ośrodku nie funkcjonowała instytucja „mentora” przydzielanemu początkującemu egzaminatorowi, ponieważ, jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi, każdy egzaminator ma możliwość uzyskania wsparcia merytorycznego od egzaminatora nadzorującego, którą to funkcję obecnie sprawuje egzaminator posiadający uprawnienia do egzaminowania dla wszystkich kategorii praw jazdy, pełniący także obowiązki biegłego ds. Bezpieczeństwa ruchu drogowego przy Sądzie Okręgowym w Łodzi. Ponadto, jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi, przed rozpoczęciem pracy nowozatrudnieni egzaminatorzy mają możliwość uczestniczenia w egzaminach praktycznych.

(akta kontroli str. 1060-1065)

1.2b) Po dniu 1 stycznia 2018 r. w WORD w Łodzi zatrudnionych zostało 10 egzaminatorów, którzy w momencie zatrudnienia posiadali orzeczenia psychologiczne i lekarskie w zakresie braku przeciwwskazań do wykonywania pracy egzaminatora, stosownie do art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o kierujących pojazdami.

³⁰ W tym 13 egzaminatorów posiadało jedynie uprawnienia do egzaminowania w jednej kat. B i pochodne, trzech egzaminatorów w dwóch kategoriach (A i B, B i C oraz B i D), czterech egzaminatorów w trzech kategoriach oraz 12 egzaminatorów we wszystkich czterech kategoriach.

³¹ W tym jeden egzaminator uzyskał uprawnienia do egzaminowania w kat. D po zatrudnieniu w WORD w Łodzi

³² Profil kandydata na kierowcę - kilkukrotne pobranie jednego pliku liczone jako jedna operacja.

³³ A, AM, A1, A2

³⁴ B, B1, B+E, B69

³⁵ C, C+E

³⁶ Wyliczenia nie uwzględniały wstrzymania działalności egzaminacyjnej WORD w Łodzi w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19.

³⁷ Uwzględniające liczbę pobrań PKK wyliczoną dla liczby dni roboczych przypadających w roku, pomniejszoną o liczbę dni przewidzianych na urlop (26), w zaokrągleniu do pełnych liczb.

³⁸ Dla wszystkich podejść, z uwzględnieniem przypadków nieprzystąpienia do egzaminu państwowego.

Skierowania na ww. badania wystawiane były przez WORD w Łodzi. W dokumentacji kadrowej pracowników znajdują się także zaświadczenia o dokonaniu wpisu do ewidencji egzaminatorów.

Legitymacje wydawane były przez Dyrektora WORD ww. egzaminatorom z terminem ważności wynikającym z jednego z upływających wcześniej aktualnych badań lekarskich lub psychologicznych – stosownie do §59 ust. 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, a uprawnienia określone w legitymacjach wynikały z posiadanych uprawnień oraz umów u pracę.

(akta kontroli str. 101-107, 90-97, 201-205)

1.2c) Spośród wszystkich 32 egzaminatorów zatrudnionych w WORD w Łodzi, czterech nie zachowało ciągłości badań w okresie pandemii COVID-19 w związku z art. 12a ustawy³⁹ o przeciwdziałaniu COVID-19. Ponadto jeden z egzaminatorów nie posiadał w 2019 r. ważnych badań lekarskich i psychologicznych podczas przeprowadzania dwóch praktycznych egzaminów państwowych w 2019 r. Oba egzaminy zakończyły się wynikiem negatywnym.

(akta kontroli str. 201-205, 206-214)

1.2d) Spośród 32 egzaminatorów zatrudnionych w WORD w Łodzi 16 występowało do Dyrektora Ośrodka o wyrażenie zgody na podjęcie dodatkowych zajęć zarobkowych, na podstawie art. 63 ust. 3 ustawy o kierujących, w tym w dziesięciu przypadkach w latach 2018-2021. W większości przypadków (10 wniosków) egzaminatorzy nie informowali o charakterze dodatkowych zajęć, wskazując jedynie, iż praca ta nie narusza ograniczeń określonych w ustawie o kierujących pojazdami i nie jest konkurencyjna dla działalności WORD w Łodzi. Dyrektor pomimo braku wiedzy co do charakteru dodatkowego zatrudnienia akceptował składane wnioski. Ponadto, na 11 badanych przypadków, w czterech egzaminatorzy zeznali, że złożyli powyższe wnioski na wypadek podjęcia takiej działalności w przyszłości. W dwóch przypadkach, w których w aktach osobowych brak było stosownych wniosków, egzaminatorzy zeznali że aktualnie wykonują dodatkowe zajęcia zarobkowe. W badanej próbie nie stwierdzono, by dodatkowe zatrudnienie pozostawało w kolizji z art. 63 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli str. 201-205, 1008-1058)

Dyrektor od każdego zatrudnionego egzaminatora pobrał, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o którym mowa w art. 233 kk o osobach określonych w art. 63 ust. 6 ww. ustawy. Na 32 egzaminatorów, jedynie pięciu złożyło oświadczenie o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, na podstawie art. 8 ustawy o ograniczeniach w prowadzeniu działalności gospodarczej. Wszyscy egzaminatorzy składali oświadczenia majątkowe w terminie do 31 marca roku następującego, przy czym oświadczenia te nie zostały złożone na dzień zatrudnienia przez ośmiu z 10 egzaminatorów oraz w momencie opuszczenia stanowiska pracy w badanym okresie przez dwóch z czterech egzaminatorów, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, w nawiązaniu do art. 63 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli str. 201-205)

1.2e) W okresie objętym kontrolą warsztaty doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów przeprowadzone zostały w WORD w Łodzi sześciokrotnie (dwukrotnie w latach: 2018 łącznie dla 62 osób, 2019 dla 79 osób i 2020 dla 122 osób). W roku 2021 do dnia 30 września warsztaty nie zostały przeprowadzone⁴⁰. Prawdopodobnie ich zorganizowania i przeprowadzenia, zgodnie z przepisami art. 31 ust. 1 pkt 3-5, art. 35 ustawy o kierujących, a także rozdziału 5 - Warsztaty

³⁹ Z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2021 r., poz. 2095 ze zm.) dalej „ustawa o przeciwdziałaniu COVID-19”

⁴⁰ Warsztaty zostały przeprowadzone w listopadzie 2021 r.

doskonalenia zawodowego instruktorów i wykładowców, Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców⁴¹, skontrolowano na próbie trzech warsztatów, po jednym z każdego roku za wyjątkiem 2021 r.⁴²:

Programy warsztatów zatwierdzane były przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury UMWŁ i obejmowały realizację wszystkich wymaganych tematów. Zajęcia praktyczne podczas warsztatów realizowane były wyłącznie dla jednej kategorii uprawnień, jaką posiadali egzaminatorzy. Zaświadczenia zawierały m.in.: informacje dotyczące zakresu posiadanych uprawnień do egzaminowania, daty rozpoczęcia i zakończenia warsztatów doskonalących oraz kategorie uprawnień w zakresie, których przeprowadzane były zajęcia praktyczne i zostały przesłane do organu nadzoru. Warsztaty dokumentowane były listami obecności, zarówno część teoretyczna jak i praktyczna

(akta kontroli str.1962-2006)

1.3a) W WORD w Łodzi od 2018 r. dokumentacja egzaminacyjna, w tym plany egzaminów, listy osób zakwalifikowanych na egzamin oraz protokoły egzaminacyjne prowadzone były jedynie w formie elektronicznej przy wykorzystaniu funkcjonalności SI⁴³. Na próbie ostatnio przekazanych do archiwum 23 protokołów egzaminacyjnych stwierdzono, że zostały one zszyte w książkę, a na ostatniej stronie zawierały adnotację Dyrektora WORD w Łodzi, o liczbie stron i protokołów, z jego podpisem i pieczęcią, stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

Dokumentacja elektroniczna związana z realizacją egzaminów, w tym protokoły, plany egzaminów i listy osób zakwalifikowanych, podpisywane były za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego, przy czym generowane z systemu wydruki nie były opatrzone datą i informacją o podpisie. Braki zgłoszono do dostawcy SI w dniach 8 marca i 6 grudnia 2021 r. Każdorazowo w odpowiedzi wskazywano, że propozycję zmian w tym zakresie przekazano do dalszych konsultacji (aktualnie zgłoszenia są w toku)

Sposób podpisywania elektronicznie prowadzonych dokumentów egzaminacyjnych, w tym protokołów, planów egzaminacyjnych i list osób zakwalifikowanych na egzamin, opisany został w pkt 1a obszaru drugiego Wystąpienia pokontrolnego.

Dokumentacja związana z prowadzeniem kursów kwalifikacyjnych dla egzaminatorów od 2009 r. nie była archiwizowana pomimo takiego obowiązku wynikającego z §44 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Przechowywana była w budynku WORD w Łodzi w jednym z pomieszczeń Oddziału Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Szkoleń.

(akta kontroli str. 965-967, 493, 326-330, 500-533, 1089-1090, 3418-3421)

1.3b) W WORD w Łodzi procedura postępowania z zarejestrowanymi egzaminami państwowymi nie została sformalizowana. Z kolei obowiązująca Instrukcja Zarządzania Systemem Informatycznym, wprowadzona w życie w grudniu 2018 r. nie była od daty utworzenia aktualizowana. Jej postanowienia nie uwzględniały m.in. zmiany siedziby Ośrodka, która miała miejsce w 2019 r., reorganizacji struktury WORD w Łodzi i scalenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego⁴⁴, także w części dotyczącej miejsc przechowywania serwerów i kopii zapasowych generowanych z systemów informatycznych.

⁴¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1885 ze zm.

⁴² W dniach 18-20 października 2018 r. dla 25 osób, w dniach 16 do 26 listopada dla 41 osób i w dniu 25 – 29 dla 1 osoby, w dniach 9 maja – 22 czerwca dla 79 osób Szkolenie uprzednio zaplanowane zostało na 9,16 i 23 maja, (zajęcia teoretyczne w systemie online).

⁴³ System zapewniał bieżący dostęp do dokumentów do 2014 roku, oraz dostęp do dokumentów archiwalnych do 1998 r.

⁴⁴ Uchwała nr IX/154/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z 25 czerwca 2019 r. w sprawie scalenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego poprzez likwidację WORD w Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu i Skierniewicach i włączenia ich majątku oraz pracowników i struktur organizacyjnych w strukturę organizacyjną WORD w Łodzi.

(akta kontroli str. 215-242, 1091-1092, 1120-1130,)

Zarejestrowane nagrania z części praktycznej egzaminów państwowych przechowywane były bezpośrednio na dyskach (500GB) urządzeń rejestrujących w pojazdach. Dopiero po przepelnieniu dyski były wymontowywane z urządzenia rejestrującego, w którym umieszczano nowy, pusty dysk. Dysk przepelniony przechowywany był w Ośrodku do momentu upływu 21 dni od daty ostatniego nagrania na tym dysku. Wówczas dysk w całości był formatowany i oczekiwał na kolejną wymianę. W konsekwencji stosowanej procedury zarejestrowane egzaminy państwowe nie były przechowywane w ośrodku egzaminowania w pomieszczeniu zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych stosownie do §7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

W przypadku wpływu do WORD w Łodzi skargi na przebieg egzaminu nagranie z tego egzaminu było zgrywane i przenoszone bezpośrednio na serwery Ośrodka, znajdujące się w pokoju zamkniętym na klucz numeryczny, do którego dostęp miały tylko dwie osoby, Informatyk Ośrodka oraz osoba go zastępująca. Po rozpatrzeniu skargi przez Urząd Marszałkowski nagrania te były usuwane.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi cyfrowy zapis na wymiennych nośnikach danych powoduje, że nawet wielokrotne nadpisywanie danych nie ma wpływu na jakość zapisywanego obrazu.

Na podstawie wszystkich niezakończonych postępowań skargowych (siedem przypadków dot. kat B), stwierdzono, że w sześciu przypadkach nagrania zostały zabezpieczone przed skasowaniem. Jeden zapis dotyczący egzaminu praktycznego na samochodzie własnym (OSK) nie został zarejestrowany⁴⁵, o czym Dyrektor WORD w Łodzi poinformował Urząd Marszałkowski na podstawie §7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, jednak fakt ten został ujawniony dopiero w związku z koniecznością przesłania nagrania do UMWŁ po złożeniu skargi na przebieg egzaminu⁴⁶.

(akta kontroli str. 964-968, 994-997, 1070-1086, 1091-1092, 1619-1629)

1.3c) Zasady przyjmowania skarg na przebieg i ocenę egzaminu państwowego na prawo jazdy uregulowane zostały Zarządzeniem nr 27/19 Dyrektora WORD w Łodzi z dnia 30 września 2019 r. Odpowiedzialnym za przyjmowanie i przekazywanie skarg był Kierownik Oddziału Organizacyjnego lub stanowisko ds. organizacyjnych. Prowadzenie głównego rejestru skarg należało do Dyrektora Ośrodka, w OT prowadzone były rejestry pomocnicze, przekazywane po każdym kwartale do Dyrektora Ośrodka w celu aktualizacji rejestru głównego.

(akta kontroli str.74-76)

W WORD w Łodzi prowadzono rejestr skarg w formie elektronicznej w którym na dzień 30 września 2021 r. zarejestrowanych zostało 173 skarg złożonych na WORD w Łodzi w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2021 r. 2021 r. W rejestrze ujęto ponadto skargi złożone w okresie od 1 sierpnia 2019 r. do 30 września 2021 r. w OT, łącznie 40 skarg (w tym w OT Sieradz - 18 skarg, OT Skierniewice - sześć skarg i OT Piotrków Tryb. - 16 skarg).

(akta kontroli str.1619-1629)

Marszałek Województwa wydał pięć decyzji o unieważnieniu egzaminu. Wycofano 16 skarg, w 14 przypadkach wycofanie skargi nastąpiło na pisemny wniosek skarżącego umotywowany zapoznaniem się z materiałem filmowym z przebiegu egzaminu, w dwóch przypadkach skarżący nie podali powodu wycofania skargi. Dokumentacja spraw obejmowała skargę z odnotowaną datą wpływu, arkusz przebiegu egzaminu, informację egzaminatora, opinię egzaminatora nadzorującego

⁴⁵ Egzaminy przeprowadzane w samochodach własnych tj. pojazdach OSK rejestrowane są w zamontowanych tam urządzeniach, na kartach pamięci będących w dyspozycji WORD w Łodzi (70 sztuk).

⁴⁶ Pismo z dnia 30 listopada 2021 r. złożone w dniu 2 grudnia 2021 r., skarga na przebieg egzaminu złożona w 26 listopada 2021 r.

wydaną po zapoznaniu się z materiałem filmowym oraz wynik rozpatrzenia skargi przez marszałka województwa. Zapis przebiegu praktycznej części egzaminu kat B w postaci nagrania na płycie CD był przekazywany wraz ze skargą do Urzędu Marszałkowskiego.

(akta kontroli str.1616-1618)

Nie były wnoszone skargi na przebieg części teoretycznej egzaminu państwowego, wniesiona została natomiast skarga dotycząca sformułowania treści pytania na egzaminie teoretycznym. Skarga nie została przekazana do Marszałka Województwa a skarżący został pismem poinformowany, iż Ośrodek jest jedynie operatorem systemu i nie odpowiada za treść pytań. Wskazano też podmiot właściwy do zgłaszania uwag w tym zakresie.

(akta kontroli str.1630-1631)

1.3d) W latach 2018-2021 (30.09) liczba ogółem przeprowadzonych⁴⁷ egzaminów praktycznych i teoretycznych wraz ze statystyką zdawalności (wynik pozytywny) dla pierwszego podejścia wynosiła odpowiednio w poszczególnych kwartałach:

- w 2018 r. w I kwartale 2.560 egzaminów teoretycznych (69% pozytywnych) oraz 2683 egzaminów praktycznych (31% pozytywnych), w II kwartale 2.715 teoretycznych (69,7% pozytywnych) i 2.889 praktycznych (29,7% pozytywnych); w III kwartale 2.882 teoretycznych (68,7% pozytywnych) i 2.834 praktycznych (29,4% pozytywnych); w IV kwartale 2.329 teoretycznych (70,7% pozytywnych) i 2.813 praktycznych (28,1% pozytywnych);
- w 2019 r. w I kwartale 2.022 egzaminów teoretycznych (69% pozytywnych) oraz 2.236 praktycznych (27% pozytywnych), w II kwartale 2.376 teoretycznych (71,2% pozytywnych) i 2.538 praktycznych (32,4% pozytywnych); w III kwartale 2.844 teoretycznych (71,7% pozytywnych) i 2.892 praktycznych (31,4% pozytywnych); w IV kwartale 2.136 teoretycznych (69,6% pozytywnych) i 3.176 praktycznych (28,2% pozytywnych);
- w 2020 r. w I kwartale 1.787 teoretycznych (70,7% pozytywnych) i 2.000 praktycznych (26,9% pozytywnych); 1.559 teoretycznych (73,8% pozytywnych) i 1.438 praktycznych (37,9% pozytywnych); w III kwartale 3.018 teoretycznych (74,5% pozytywnych) i 2.789 praktycznych (33% pozytywnych); w IV kwartale 2.447 teoretycznych (70,8% pozytywnych) i 2.666 praktycznych (31,3% pozytywnych);
- w 2021 r. w I kwartale 2.240 teoretycznych (69,9% pozytywnych) i 2.488 praktycznych (27,9% pozytywnych); w II kwartale 2.473 teoretycznych (72% pozytywnych) i 2.515 praktycznych (31,4% pozytywnych); w III kwartale 2.616 teoretycznych (71,4% pozytywnych) i 2.644 praktycznych (32,4% pozytywnych).

Rozpiętość statystyczna zdawalności w poszczególnych kategoriach podejścia kształtowała się w latach 2018 – 2021 następująco:

- w kat. A i pochodne: najczęstsza zdawalność w pierwszym podejściu mieściła się w przedziale 40%-60% dotyczyła odpowiednio 5, 6, 4 i 8 egzaminatorów, dla których średnia zdawalność we wszystkich podejściach wynosiła 56%, 32%, 48% i 50%;
- w kat. B i pochodne: najczęstsza zdawalność w pierwszym podejściu mieściła się w przedziale 20%-40% i dotyczyła odpowiednio 20, 21, 23 i 23 egzaminatorów, dla których średnia zdawalność we wszystkich podejściach wynosiła odpowiednio 26,4%, 25,3%, 26,3% i 26,9%.
- w kat. C i pochodne: najczęstsza zdawalność w pierwszym podejściu mieściła się w przedziale 20%-40% i dotyczyła odpowiednio 9, 9, 6 i 7 egzaminatorów, dla których średnia zdawalność we wszystkich podejściach wynosiła odpowiednio 36,7%, 31,4%, 33,2% i 36%.

⁴⁷ Z wyłączeniem przypadków nieprzystąpienia do egzaminów państwowych teoretycznych i praktycznych

— w kat. D najczęstsza zdawalność w pierwszym podejściu latach 2018 i 2021 mieściła się w przedziale 60-80% i dotyczyła odpowiednio 2 i 4 egzaminatorów, dla których średnia zdawalność we wszystkich podejściach wynosiła odpowiednio 62,6% i 69,5% a w latach 2018 i 2020 w przedziale 40%-60% i dotyczyła odpowiednio 3 i 3 egzaminatorów dla których średnia zdawalność we wszystkich podejściach wynosiła odpowiednio 45% i 51,1%.

Roczna zdawalność w OT WORD w Łodzi przedstawiała się następująco:

— OT w Sieradzu: w 2018 r. 9.225 egzaminów teoretycznych (63,7% pozytywnych) i 11.205 praktycznych (43% pozytywnych); w 2019 r. 8.262 teoretycznych (65% pozytywnych) i 10.159 praktycznych (42,7% pozytywnych); w 2020 r. 7.084 teoretycznych (66,9% pozytywnych) i 7.971 praktycznych (40,4% pozytywnych); w 2021 r.⁴⁸ 7.039 teoretycznych (67,3% pozytywnych) i 8.762 praktycznych (39,2% pozytywnych);

— OT w Skierniewicach: w 2018 r. 7.321 teoretycznych (60,8% pozytywnych) i 7.056 praktycznych (39,1% pozytywnych); w 2019 r. 7.025 teoretycznych (62,1% pozytywnych) i 6.661 praktycznych (41,8% pozytywnych); w 2020 r. 6.362 teoretycznych (64,4% pozytywnych) i 5.883 praktycznych (40,7% pozytywnych); w 2021 r.⁴⁹ 5.296 teoretycznych (63,3% pozytywnych) i 5.049 praktycznych (34,8% pozytywnych)

— OT w Piotrkowie Trybunalskim w 2018 r. 7.942 egzaminów teoretycznych (67,4% pozytywnych) i 8.474 praktycznych (39,1% pozytywnych); w 2019 r. 7.577 teoretycznych (67,5% pozytywnych) i 8.061 praktycznych (40,7% pozytywnych); w 2020 r. 6.773 teoretycznych (69,5% pozytywnych) i 7.487 praktycznych (36,6% pozytywnych); w 2021 r.⁵⁰ 6.721 teoretycznych (67,6% pozytywnych) i 7.951 praktycznych (34,9% pozytywnych).

(akta kontroli str. 538-814, 1059, 1326-1393)

Jak oświadczył Dyrektor WORD w Łodzi w latach 2018-2021 nie zawierał on porozumień ze starostami na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli str. 1059)

Wszystkie dane statystyczne, w tym statystyki zdawalności OSK (w odniesieniu do instruktorów i podmiotów prowadzących szkolenie) udostępniane były w badanym okresie automatycznym kanałem elektronicznym z użyciem portalu starosty⁵¹. Przekazywane były drogą mailową jedynie na wniosek poszczególnych JST⁵² tj. Urzędu Miasta Łodzi (od sierpnia 2018 r.), Starostwa Powiatowego w Zgierzu (od listopada 2018 r.), w Poddębicach (od 2018 r.) i w Pabianicach za 2018 r., co stanowiło naruszenie §37 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi przekazywano informacje kwartalne dotyczące poszczególnych egzaminatorów z WORD w Łodzi, a od sierpnia 2019 r. z WORD z Łodzi wraz z trzema OT, stosownie do §37 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora WORD ww. statystyki przekazywano także do Dolnośląskiego i Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego, przy czym w przypadku drugiego z powyższych, z uwagi na zmiany kadrowe i zmianę siedziby WORD, Ośrodek nie dysponował dokumentacją to potwierdzającą.

(akta kontroli str. 534-537, 1201-1207, 3423-3427)

Dyrektor WORD w Łodzi, poza ww. statystykami nie przekazywał do Starostw innych szczegółowych danych, odnoszących się do poszczególnych objętych nadzorem OSK i instruktorów, dotyczących m.in. przyczyn przerywania egzaminów

⁴⁸ Do 3 grudnia 2021 r.

⁴⁹ Do 30 września 2021 r.

⁵⁰ Do 9 grudnia 2021 r.

⁵¹ <https://starosta.osk.pwppw.pl>

⁵² Jednostek samorządów terytorialnego

praktycznych i przyczyn uzyskanych przez osoby egzaminowane wyników negatywnych w trakcie części praktycznej egzaminu na placu manewrowym oraz w ruchu drogowym. Jak wyjaśnił Dyrektor ww. raporty są wykorzystywane przez Ośrodek na cyklicznych⁵³ spotkaniach z OSK oraz na trzydniowych warsztatach doskonalenia zawodowego, na których omawiane są m.in. najczęstsze błędy popełniane przez egzaminatorów oraz osoby egzaminowane. Ponadto wyjaśnił, że statystyki poszczególnych OSK i egzaminatorów nie podlegają analizie podczas ww. wydarzeń ponieważ mogłyby to zostać odebrane jako stroniczne działania Ośrodka. Ośrodek nie podejmował także żadnych działań w odniesieniu do poszczególnych OSK zmierzających do poprawy jakości szkolenia w tych ośrodkach co, jak wyjaśnił Dyrektor WORD, wynikało z faktu, iż w badanym okresie żaden ze starostów, sprawujących bezpośredni nadzór nad procesem szkolenia kandydatów na kierowców, nie zwrócił się do WORD w Łodzi o podjęcie współpracy o której mowa w art. 43 ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli str. 1100-1105, 1208-1219)

W Ośrodku nie wyznaczono osoby, odpowiedzialnej za analizę wyników egzaminu w odniesieniu do egzaminatorów, instruktorów i jednostek szkolących kandydatów na kierowców, z uwzględnieniem podziału na poszczególne kategorie praw jazdy lub pozwolenia, w okresach kwartalnych, półrocznych i rocznych, co jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi, wynikało ze zmiany od stycznia 2013 r. rozporządzenia w sprawie egzaminowania, zgodnie z którą obsługę oraz przeprowadzanie egzaminów państwowych, w tym także analizę wyników egzaminów państwowych oraz generowanie informacji statystycznych zapewniać powinien system teleinformatyczny.

(akta kontroli str. wyjaśnienia z 1060-1069)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor WORD, w okresie objętym kontrolą, nie zapewnił placu egzaminacyjnego WORD w Łodzi oraz w OT Sieradzu spełniającego wymagania określone w § 5 pkt 5 rozporządzenia w sprawie egzaminowania oraz załączniku nr 2 tabela 10 i 11. I tak:
 - a) na placu w Łodzi nie wyznaczono stanowisk do wykonywania zadań: jazda pasem ruchu po łuku do przodu i do tyłu, parkowania skośnego i prostopadłego – dla kat. C+E ciągnik siodłowy z naczepą;
 - b) na placu w OT w Sieradzu nie ukończono wyodrębniania stanowiska dla ww. kategorii służącego do wykonania zadania jazda pasem ruchu po łuku do przodu i do tyłu.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi Ośrodek monitoruje sytuację zakupu ciągnika siodłowego przez OSK w województwie łódzkim i na obecną chwilę żaden z podmiotów wykonujących szkolenia na kierowców nie zamierza kupować takiego pojazdu. Jednocześnie Dyrektor wyjaśnił, że planuje przystosowanie placów manewrowych w Łodzi i w Sieradzu, a obecnie takim stanowiskiem dysponuje WORD w Łodzi OT w Piotrkowie Trybunalskim.

(akta kontroli str. 969-990, 1101-1110)

2. Dyrektor WORD, w okresie objętym kontrolą, nie zapewnił placu egzaminacyjnego WORD w Łodzi spełniającego wymagania określone w § 5 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Ww. plac nie był wyraźnie odgradzony od pozostałej części ośrodka i wyłączony z ruchu dla pojazdów innych niż egzaminacyjne i wykorzystywane do egzaminowania i szkoleń – w godzinach przeprowadzania egzaminów państwowych. I tak:

⁵³ Spotkania organizowane raz na kwartał. W okresie pandemii SARS COV-2, poza jednym spotkaniem, reszta została zawieszona.

- z uwagi na lokalizację miejsca odbioru odpadów, przez plac egzaminacyjny w godzinach wykonywania egzaminów państwowych przejeżdżać mógł pojazd specjalny przeznaczony do wywozu odpadów – podczas kontroli stwierdzono dwa takie przypadki;
- z uwagi na lokalizację w głębi placu parkingu dla samochodów egzaminacyjnych, ale także prywatnych, należących do pracowników WORD/egzaminatorów, przez plac egzaminacyjny w godzinach przeprowadzania egzaminów państwowych przejeżdżać mogły samochody prywatne.

Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem, w godzinach przeprowadzania egzaminów państwowych, plac powinien być wyłączony z ruchu dla pojazdów innych niż pojazdy egzaminacyjne i pojazdów wykorzystywanych przez ośrodek egzaminowania do prowadzenia szkoleń, o których mowa w ustawie o transporcie drogowym⁵⁴, w ustawie o przewozie towarów niebezpiecznych⁵⁵, oraz w art. 61 i art. 62 ustawy o kierujących pojazdami.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi w ww. dwóch dniach doszło do nieuprawnionego wjazdu na plac manewrowy pojazdów wywożących nieczystości ponieważ w ramach dotychczas ustalonych zasad współpracy wywóz śmieci miał się odbywać po godzinach pracy WORD. Zdaniem Dyrektora pojazdy nie będące egzaminacyjnymi, pozostające w dyspozycji pracowników WORD w Łodzi nie przejeżdżały przez plac egzaminacyjny a wzdłuż budynku Ośrodka odseparowanym krawężnikiem ciągiem komunikacyjnym.

Niemniej jednak Dyrektor WORD w Łodzi podjął w toku kontroli działania celem dodatkowego oznakowania ciągu komunikacyjnego, oddzielając plac egzaminacyjny od ciągu komunikacyjnego przestawnymi barierkami drogowymi. Podjęto także działania celem ustalenia nowych zasad wywozu śmieci.

(akta kontroli str.1101-1111, 1210-1216)

3. Dyrektor WORD nie zapewnił warunków do przechowywania nagrań z praktycznej części egzaminów państwowych, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. W WORD w Łodzi nagrania te były przechowywane w pojazdach egzaminacyjnych do momentu przepelnienia poszczególnych dysków w urządzeniach rejestrujących, w sytuacji gdy w myśl ww. przepisu, nagrania powinny być przechowywane w ośrodku egzaminowania, w pomieszczeniu zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych. Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi montaż dysków w urządzeniach rejestrujących zabezpieczony jest specjalnym kluczem, dlatego też w Ośrodku przyjęto, że bagażnik pojazdu egzaminacyjnego można traktować jako pomieszczenie zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, a zamykanie dysków w rejestratorach jest dodatkowym zabezpieczeniem.

Zdaniem NIK opisany przez Dyrektora WORD sposób przechowywania nagrań nie pozwala na spełnienie warunku ich zabezpieczenia w sposób wymagany ww. przepisem. Nagrania te nie są bowiem przechowywane w pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich. Pojazdy egzaminacyjne nie mogą być uznane za pomieszczenie w rozumieniu ww. przepisu. Dodatkowo pojazdy te stale uczestniczą w ruchu drogowym, co dodatkowo może skutkować utratą nagrań wskutek kolizji czy innego zdarzenia drogowego, a nawet kradzieżą.

(akta kontroli str.991-993, 1091-1092, 1121-1134)

⁵⁴ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 58, z późn. zm.)

⁵⁵ Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 382, 534, 730 i 1123)

4. Dyrektor WORD w Łodzi, pomimo zmian organizacyjnych przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą, nie przeprowadził aktualizacji Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym. Ww. instrukcja nie była aktualizowana od daty wprowadzenia jej w życie tj. od grudnia 2018 r. Powyższe było działaniem nierzetelnym. W postanowieniach Instrukcji nie uwzględniono m.in. zmiany siedziby Ośrodka, która miała miejsce w 2019 r., reorganizacji struktury WORD w Łodzi i scalenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, także w części dotyczącej miejsc przechowywania serwerów i kopii zapasowych generowanych z systemów informatycznych.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD Instrukcja jest w trakcie aktualizacji.

(akta kontroli str.215-242, 296-297, 1121-1134)

5. Dyrektor WORD w Łodzi nie przeprowadził archiwizacji dokumentacji związanej z prowadzeniem kursów kwalifikacyjnych dla egzaminatorów za lata 2009 – 2011 r. zgodnie z § 44 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Ww. dokumentacja nie została zarchiwizowana a dokumenty przechowywano w budynku WORD w jednym z pomieszczeń Oddziału Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Szkoleń, w sytuacji gdy w myśl ww. przepisu ośrodek egzaminowania powinien przechowywać książkę ewidencji osób szkolonych a także dzienniki lekcyjne i karty przeprowadzonych zajęć przez okres 10 lat od daty dokonania w niej ostatniego wpisu, a następnie zarchiwizować.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD dokumentacja ta nie została zarchiwizowana z uwagi na wejście w życie przepisów rozporządzenia w sprawie egzaminowania dopiero w 2012 r.

Zdaniem NIK, analizowany przepis w sposób jednoznaczny nakłada na Dyrektora WORD obowiązek archiwizowania dokumentacji w terminie 10 lat od daty dokonania w dokumentacji ostatnich wpisów i nie pozostawia w tym zakresie żadnej dowolności interpretacyjnej

(akta kontroli str.1089-1090, 1121-1134)

6. Dyrektor WORD dopuścił jednego egzaminatora do przeprowadzenia w dniu 5 lutego 2019 r. dwóch egzaminów państwowych praktycznych, pomimo nieprzedłożenia przez egzaminatora dokumentów wskazujących na spełnienie ww. wymagań w zakresie, określonym w art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o kierujących pojazdami. Zgodnie z powyższym przepisem egzaminatorem jest osoba, która posiada ważne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności egzaminatora oraz orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD powyższa nieprawidłowość spowodowana była nieuwagą egzaminatora powiązaną z faktem, iż przebywał on przed powrotem do pracy na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

(akta kontroli str.201-205, 212-214, 1070-1082)

7. Dyrektor WORD w Łodzi nie wzywał do złożenia - od ośmiu z 10 egzaminatorów zatrudnionych w Ośrodku w latach 2018-2021 i dwóch z czterech rezygnujących w tym okresie z pracy - oświadczeń majątkowych odpowiednio na dzień zatrudnienia i zakończenia pracy, w konsekwencji czego nie realizował obowiązku ich analizy, wynikającego z art. 63 ust. 5 ustawy o kierujących, w nawiązaniu do art. 10 ust. 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi obowiązek składania oświadczeń majątkowych ciąży na egzaminatorze, a Dyrektor nie ma żadnych środków prawnych do egzekwowania obowiązku złożenia przez egzaminatorów oświadczeń, w związku z czym poprzestawał jedynie na czynnościach informacyjnych.

(akta kontroli str. 201-205, 1070-1081)

8. Dyrektor WORD w Łodzi, w okresie objętym kontrolą, wbrew obowiązкови określonymu w § 37 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, nie przekazywał do wszystkich starostów w okresach kwartalnych informacji o uzyskanych przez osoby egzaminowane wynikach egzaminów w odniesieniu do instruktorów i podmiotów prowadzących szkolenie będących w ich ewidencji i rejestrze.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi – powyższe wynikało z faktu, iż Starostowie posiadają od kilku lat stały dostęp do bazy danych za pomocą odpowiedniego automatycznego kanału elektronicznego z użyciem portalu starosty⁵⁶, dlatego też jedynie na specjalny wniosek danych jst udostępniane są jednostkowo potrzebne dane w sposób tradycyjny.

(akta kontroli str. 534-537, 1201-1207, 1208-1216)

9. Dyrektor WORD w Łodzi w latach 2018-2021 w sposób nierzetelny realizował obowiązki związane z wyrażaniem zgody na podejmowanie przez egzaminatorów dodatkowego zajęcia zarobkowego, wskutek czego:

- a) wydał w 10 przypadkach na 16 badanych, zgodę na podjęcie przez egzaminatorów dodatkowego zatrudnienia zarobkowego w sytuacji gdy egzaminatorzy w składanych wnioskach nie informowali Dyrektora o charakterze dodatkowego zajęcia zarobkowego wskazując jedynie, iż praca ta nie narusza ograniczeń określonych w ustawie o kierujących pojazdami i nie jest konkurencyjna dla działalności WORD w Łodzi, w tym w czterech przypadkach egzaminatorzy składali powyższe wnioski na wypadek podjęcia dodatkowej pracy w przyszłości,
- b) w dwóch przypadkach w aktach osobowych egzaminatorów brak było wniosków o zgodę na podjęcie dodatkowych zajęć zarobkowych, pomimo że zeznali oni, iż aktualnie wykonują taką pracę.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi, nie ma on narzędzi do wyegzekwowania informacji jakiego rodzaju i w jakiej sytuacji egzaminator chce podjąć dodatkowe zajęcia zarobkowe. Nie ma żadnych przepisów prawnych, które obligowałyby egzaminatora do podania tychże danych, a w art. 22 par. 1-5 kodeksu pracy wymieniony został katalog danych jakich pracodawca może żądać od pracownika - a zatem jedynie takich danych, których obowiązek podania wynika z innych przepisów. Z kolei jak wyjaśnił Dyrektor WORD art. 63 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami mówi o wyrażaniu zgody przez Dyrektora, lecz nie narzuca obowiązku precyzowania dodatkowego zatrudnienia. Dlatego też Dyrektor WORD wyraża zgodę na podjęcie dodatkowego zajęcia zarobkowego, które nie naruszają ograniczeń określonych w ustawie o kierujących pojazdami i nie są konkurencyjne dla działalności WORD.

NIK wskazuje, że to od wyrażenia zgody przez Dyrektora Ośrodka uzależniona jest możliwość podjęcia dodatkowego zajęcia zarobkowego przez egzaminatorów. Podejmując decyzję powinien on zatem dysponować wiedzą co do charakteru podejmowanego zajęcia. Z kolei w przypadku wątpliwości co do charakteru zatrudnienia nie powinien udzielać takiej zgody.

(akta kontroli str.201-205, 1008-1058, 1121-1134)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność WORD w Łodzi w kontrolowanym zakresie.

Ośrodek dysponował wymaganym wyposażeniem, w tym warunkami lokalowymi do przeprowadzania egzaminów państwowych, jednak plac egzaminacyjny w Łodzi i w Sieradzu nie spełniał wszystkich wymagań określonych przepisami prawa. Ośrodek dysponował odpowiednimi urządzeniami rejestrującymi egzaminy

⁵⁶ <https://starosta.osk.pwppw.pl/>

państwowe w kat B., lecz jednocześnie nagrania z praktycznej części egzaminów państwowych nie były przechowywane w pomieszczeniach Ośrodka, w sposób zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych, a w pojazdach egzaminacyjnych do momentu przepelnienia się dysku w urządzeniu rejestrującym. Obowiązująca w Urzędzie Instrukcja Zarządzania Systemem Informatycznym nie została zaktualizowana po zmianach organizacyjnych, które dokonały się w badanym okresie.

Większość zatrudnionych w Ośrodku egzaminatorów nie wywiązywała się ze swoich obowiązków dotyczących składania oświadczeń majątkowych na dzień zatrudnienia czy odejścia z pracy w konsekwencji czego Dyrektor, nie zapewnił sobie możliwości dokonywania ich analizy. Część egzaminatorów wniosowała do Dyrektora WORD w Łodzi o zgodę na dodatkowe zatrudnienie, przy czym z uwagi na przyjętą w Ośrodku procedurę, Dyrektor w większości przypadków wyrażał zgodę nie dysponując konkretną wiedzą co do rodzaju wykonywanego zajęcia zarobkowego. Ponadto w dwóch przypadkach egzaminatorzy wykonywali dodatkowe zajęcia zarobkowe, pomimo iż w ich aktach osobowych brak było potwierdzenia zarówno złożenia wniosku jak i uzyskania zgody od Dyrektora Ośrodka. Stwierdzono także przypadek gdy jeden egzaminator został dopuszczony do przeprowadzenia dwóch egzaminów państwowych pomimo braku ważnych badań lekarskich.

Ośrodek dysponował pojazdami egzaminacyjnymi w liczbie umożliwiającej obsługę zaplanowanych egzaminów państwowych kat. B. Osobom podchodzącym do egzaminu po raz pierwszy zapewniono wyznaczenie egzaminu państwowego w terminie nie późniejszym niż 30 dni od daty wyznaczenia tego terminu.

Wszyscy egzaminatorzy corocznie uczestniczyli w warsztatach doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów, zaświadczenia o ich ukończeniu przekazane zostały Marszałkowi Województwa w wymaganym terminie. Zapewniono prawidłową rejestrację i udokumentowanie przebiegu przekazywania składanych przez zdających skarg dotyczących przebiegu egzaminu, wszystkie skargi zostały przekazane do Marszałka Województwa celem rozpatrzenia.

OBSZAR

2. Przeprowadzanie egzaminów państwowych dla kandydatów na kierowców oraz prowadzenie kursów i warsztatów dla kandydatów na instruktorów, wykładowców i egzaminatorów oraz osób posiadających te uprawnienia

Opis stanu faktycznego

2.1.a) W celu ustalenia prawidłowości warunków i trybu przeprowadzania egzaminu określonych rozporządzeniem o egzaminowaniu z systemu SI WORD wygenerowano dokumentację przebiegu łącznie 48 egzaminów. Dokumentacja egzaminów obejmowała plany egzaminów, listy osób egzaminowanych, arkusze odpowiedzi, oraz protokoły egzaminacyjne.

W systemie SI WORD nie było możliwości wygenerowania wersji pierwotnej planów, list i protokołów, czy też ich konkretnej korekty, system wygenerował wyłącznie wersje ze wszystkimi korektami. Daty i loginy osób sporządzających, dokonujących korekt oraz zatwierdzających dokumenty widoczne były w systemie jednak nie pozwalał on na wygenerowanie raportu w tym zakresie. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD w Łodzi problem z brakiem widoczności podpisów oraz brakiem widoczności podpisów kwalifikowanych na wydrukach zgłaszany był mailowo oraz podczas telekonferencji „Zespołu Programowego ds. zmian w systemie teleinformatycznym SI WORD” która odbyła się w dniu 24 marca 2021.

(akta kontroli str. 1126-1134, 2021-2027)

W odniesieniu do poddanej kontroli próby egzaminów ustalono że:

- część teoretyczną egzaminów przeprowadzano dla maksymalnie 19 osób jednocześnie, co było zgodne z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.
- nie wystąpiły przypadki zdawania egzaminu teoretycznego przez pojedynczą osobę oraz zdawania egzaminu teoretycznego ponownie w tym samym dniu.
- nie wystąpiły przypadki zakwalifikowania na egzamin praktyczny pojedynczej osoby,
- wystąpiły trzy przypadki ponownego zdawania egzaminu praktycznego w tym samym dniu, w jednym przypadku w systemie odnotowano przydział ręczny, osobie egzaminowanej przydzielono tego samego egzaminatora, wynik ponownego egzaminu był negatywny. W jednym przypadku doszło do trzech podejść do egzaminu, dwie pierwsze próby zostały przydzielone w drodze losowania, co do trzeciej w systemie odnotowano przydział ręczny. Wszystkie wyniki były negatywne. W jednym przypadku przydział nastąpił w drodze losowania. Oba wyniki były negatywne. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD używane w SI WORD sformułowanie „ręczny przydział” w praktyce oznaczał losowy dobór osoby spośród grupy kandydatów do wskazanego egzaminatora, zgodnie z zapisami § 13 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Nie było możliwości przydzielenia „ręcznie” konkretnej osoby spośród grupy kandydatów do konkretnego egzaminatora. W przypadku użycia przycisku „przydział ręczny” koordynator nie widział danych osobowych kandydata na kierowcę (koordynator widział dane osobowe dopiero po procesie losowania). Użycie przycisku „przydział ręczny” oznaczało wylosowanie egzaminatorowi X kandydata na kierowcę z listy osób zakwalifikowanych na egzamin. W omawianych przypadkach listy osób zakwalifikowanych na egzamin liczyły 6, 6, 5, 17, i 16 osób.
- plany egzaminów sporządzane były dnia poprzedniego i zatwierdzane przez Dyrektora WORD lub osobę upoważnioną w tym samym dniu lub w dniu następnym. Po zatwierdzeniu planu były do niego wprowadzane korekty, które były zatwierdzane przez Koordynatora. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD wykonywanie czynności nazwanej w SI WORD „korektą planu” umożliwiało zapis na dostępne wolne terminy kandydatom. W innym przypadku miejsca te byłyby niewidoczne w Biurze Obsługi Klienta. Miało to na celu efektywne wykorzystanie zasobów Ośrodka i było podyktowane względami ekonomicznymi.
- protokoły sporządzane były i zatwierdzane przez Dyrektora WORD w Łodzi lub osobę upoważnioną w tym samym dniu lub dniu następnym,
- w systemie brak było informacji o tym kto i kiedy zatwierdzał listy osób zakwalifikowanych na egzamin Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD wzór listy przewidywał podpisanie jej przez egzaminatora wpisującego do listy wynik egzaminu, co było czynione każdorazowo po zakończeniu egzaminu. Zatwierdzenie list osób egzaminowanych przez inne osoby nie było wymagane przepisami. Jednocześnie wystąpiono do PWPW z propozycją dodania podpisu do "Listy osób zakwalifikowanych na egzamin" dla egzaminów teoretycznych, przechowywanych w formie cyfrowej

(akta kontroli str.1212-1218, 2021-2027)

System nie pozwalał na wygenerowanie raportu wskazującego występowanie przypadków zdawania egzaminu przez pojedynczą osobę oraz zdawania egzaminu ponownie w tym samym dniu w całej populacji. Przegląd protokołów z dni, w których

przeprowadzone zostały egzaminy objęte kontrolą, wykazał wystąpienie 190 takich przypadków w 38 dniach z 48 poddanych kontroli. Dotyczyło to 108 egzaminów praktycznych i 82 teoretycznych. Stwierdzono 48 przypadków przeprowadzenia egzaminu przez tego samego egzaminatora w tym 9 egzaminów praktycznych.

(akta kontroli str. 2021-3408)

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD zgodnie z § 11. Rozporządzenia w sprawie egzaminowania, „jeżeli osoba egzaminowana uzyskała negatywny wynik części teoretycznej lub praktycznej egzaminu (...), ośrodek egzaminowania na jej wniosek wyznacza kolejny termin egzaminu po uiszczeniu opłaty za egzamin. Osobie takiej wskazuje się pierwszy wolny termin egzaminu.” Z pierwszego wolnego terminu mogły również skorzystać osoby, które uzyskały negatywny wynik egzaminu tego samego dnia. Nie było podstaw prawnych do ograniczenia osobom tej możliwości. Ustawodawca nie zabraniał też zdawania egzaminu ponownie u tego samego egzaminatora. Przydzielanie egzaminatora do egzaminowania konkretnej kategorii prawa jazdy może być podyktowane wieloma powodami, takimi jak na przykład:

- terminowa realizacja egzaminów (różne godziny rozpoczęcia oraz czasy trwania egzaminów praktycznych oraz teoretycznych na poszczególne kategorie prawa jazdy),
- ograniczenia sprzętowe (jeden pojazd lub zespół pojazdów egzaminacyjnych dla kategorii B+E, C, C+E, D, A, AI, A2, AM, T, PT),
- ograniczenia systemowe SI WORD,
- ograniczenia wynikające z zapisów Art. 57. Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
- odbycie zajęć w zakresie praktyki egzaminatorskiej na kursie kwalifikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów.

(akta kontroli str. 1212-1218)

System nie pozwalał na wygenerowanie raportu wskazującego czy a jeżeli tak to w ilu przypadkach w całej populacji nastąpił ręczny przydział egzaminatora. Raportie pod nazwą *Zestawienie z ręcznych przydziałów egzaminatora do egzaminu* jako ręczny wybór system raportuje przypadki użycia funkcji „przydziel ręcznie” jako przypadki w których użyta została funkcja „przydziel zaznaczonemu”, w związku z czym nie było możliwości wyodrębnienia liczby poszczególnych przypadków.

(akta kontroli str. 500-533)

W latach 2018-2021 najczęściej występującymi awariami systemu egzaminacyjnego były jednostkowe problemy na egzaminie teoretycznym polegające m.in. na zawieszeniu się komputera, problemie z łącznością lub z aplikacją egzaminacyjną powodujące nieprawidłowe wyświetlanie pytań. Problemy dotyczyły pojedynczych osób, które powtarzały egzamin na koszt WORD. Najpoważniejsza awaria miała miejsce w październiku 2019 r. kiedy to, wskutek długich przerw w zasilaniu w dniach poprzedzających zasilacz awaryjny serwera rozładował się, nastąpiło jego nagłe wyłączenie, a uszkodzeniu uległ system operacyjny. Awarię zgłoszono do dostawcy oprogramowania, gdzie podjęto decyzję o zainstalowaniu systemu na nowo. Powyższa awaria nie uszkodziła dostępnej w Ośrodku bazy danych.

(akta kontroli str. 1062-1064)

2.1.b) Kontrolę realizacji wprowadzonego z dniem 1 stycznia 2020 r. ograniczenia w zakresie maksymalnej liczby części praktycznej egzaminu przypadającej danego dnia na jednego egzaminatora (§ 13 ust. 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania) przeprowadzono na podstawie raportów czasu pracy wszystkich egzaminatorów przeprowadzających egzaminy w dniach 3 stycznia, 7 stycznia, 16 września 2020 r. oraz 11 maja i 14 września 2021 r.

Osoby egzaminowane przydzielano egzaminatorom w sposób umożliwiający rozpoczęcie teoretycznej i praktycznej części egzaminu o wyznaczonej godzinie wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, uwzględniając możliwość późniejszego jego rozpoczęcia, jednak nie więcej niż 15 minut. W badanej próbie wystąpił jeden przypadek przydzielenia egzaminatorowi w ciągu doby większej liczby części praktycznej egzaminów, niż określona w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. Kontrola poszczególnych pozycji raportu wykazała że przyczyną przekroczenia było niestawienie się na egzamin 5 osób.

(akta kontroli str.1660-1873, 1719-1721)

Wygenerowane z systemu SI WORD raporty za okres 1 stycznia 2020 r. – 8 grudnia 2021 r. wykazały 16 przypadków przydzielenia egzaminatorom większej liczby części praktycznej egzaminów, niż określona w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

(akta kontroli str. 1874, 1894)

Kontrola raportów czasu pracy egzaminatorów wykazała że:

- w ośmiu przypadkach przyczyną była nieobecność osoby zapisanej na egzamin, co było zgodne z postanowieniami § 13 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania;
- w dwóch przypadkach przyczyną była nieplanowana nieobecność egzaminatora, dla którego była zaplanowana praca, co było zgodne z postanowieniami § 13 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie egzaminowania;
- w dwóch przypadkach przyczyną był przedłużony czas trwania egzaminów realizowanych przez pozostałych zaplanowanych do pracy egzaminatorów, co było zgodne z postanowieniami § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania;
- w dwóch przypadkach brak było możliwości ustalenia tożsamości osoby egzaminowanej. W przypadku określonym w § 15 pkt 1 rozporządzenia w sprawie egzaminowania (egzaminator nie przeprowadza egzaminu państwowego, jeżeli nie jest możliwe ustalenie tożsamości osoby zgłaszającej się na egzamin) przyjmuje się, iż osoba nie przystąpiła do egzaminu, w związku z czym egzaminu takiego na podstawie § 13 ust. 7 i § 33 nie wlicza się do maksymalnej liczby części praktycznych egzaminów, o której mowa w § 13 ust. 3 pkt 3 lit. a. rozporządzenia w sprawie egzaminowania;
- w jednym przypadku przyczyną były warunki atmosferyczne. Jednak w przypadku określonym w § 15 pkt 4 (warunki atmosferyczne lub inne przyczyny uniemożliwiają przeprowadzanie egzaminów) przyjmuje się, iż osoba nie przystąpiła do egzaminu, w związku z czym egzaminu takiego na podstawie § 13 ust. 7 i § 33 nie wlicza się do maksymalnej liczby części praktycznych egzaminów, o której mowa w ust. 3 pkt 3 lit. a. rozporządzenia w sprawie egzaminowania
- w jednym przypadku doszło do zdarzenia losowego polegającego na omyłkowym przeegzaminowaniu przez egzaminatora osoby przypisanej do innego egzaminatora. System w raporcie czasu pracy wygenerował dwa egzaminy przeprowadzone przez tą samą osobę które rozpoczęły się o tej samej godzinie.

W przypadku przekroczenia określonej w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania liczby przydzielonych części praktycznych egzaminów przez dwóch egzaminatorów w dniu 19 października 2021 r., jednego w dniu 20 października 2021 r., jednego w dniu 22 października 2021 r., jednego w dniu 25 października 2021 r., jednego w dniu 3 listopada 2021 r. jednego w dniu 16 listopada 2021 r., system SI WORD nie wygenerował załącznika do protokołu egzaminacyjnego wskazującego na przydzielenie większej liczby egzaminów, niż określona ww.

przepisie. W trakcie kontroli kwestia występowania błędów została zgłoszona do PWPW.

(akta kontroli str.1875-1893, 1895-1949, 1960-1961)

Raport zbiorczy za rok 2020 wskazał na przydzielenie egzaminatorom większej niż określona w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania liczby części teoretycznych egzaminu w dniu 7 maja 2020 r. podczas gdy część ta nie podlega ograniczeniom zawartym w ww. rozporządzeniu.

(akta kontroli str.1874)

Informacje o przydzieleniu części praktycznej egzaminów w liczbie przekraczającej liczbę określoną w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, dotyczące pięciu egzaminatorów zostały przesłane do Urzędu Marszałkowskiego. W dwóch przypadkach nastąpiło to w ciągu dwóch dni roboczych. Powiadomienia o przydzieleniu większej, niż określona w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania liczby części praktycznych egzaminów w dniach 1 października 2021 r. przez egzaminatora nr D-352, w dniu 25 października 2021 przez egzaminatora nr E-318 oraz 16 listopada 2021 r. przez egzaminatora E-145 przesłane zostały do Dyrektora Departamentu Infrastruktury w dniu 2 grudnia 2021.

(akta kontroli str.1950-1959)

2.1.c) Na próbie pięciu losowo wybranych egzaminów na kat. B, przeprowadzonych w dniach 22-26 listopada 2021 r. w WORD w Łodzi, stwierdzono, że w każdym przypadku przebieg egzaminu został zarejestrowany w sposób umożliwiający prawidłowe odtworzenie obrazu i dźwięku. W przypadku każdego z ww. egzaminów egzaminator, stosownie do §26 rozporządzenia w sprawie egzaminowania przed jego rozpoczęciem podawał swoje imię i nazwisko, z kolei numer rejestracyjny pojazdu widoczny był na monitorze rejestratora.

Urządzenia rejestrujące zainstalowane w pojazdach egzaminacyjnych Ośrodka, z uwagi na zakup i montaż ich w 2020 r. objęte były gwarancją, w konsekwencji czego, nie zawarto odrębnych umów serwisowych zapewniających weryfikację stanu technicznego oraz utrzymania sprawności urządzeń.

W latach 2018-2021 odnotowano dwie awarie urządzeń rejestrujących – dysków twardej zamontowanych w rejestratorach, wskutek czego utracono zapisy m.in. dwóch egzaminów na które zostały złożone skargi. O powyższych zdarzeniach Dyrektor WORD w Łodzi, na podstawie §7 ust. 4 pkt 1) rozporządzenia w sprawie egzaminowania poinformował Marszałka Województwa, przy czym w żadnym z tych przypadków nie wystąpił o unieważnienie egzaminu na podstawie §7 ust. 4 pkt 2) ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str.298-309, 994-997, 1102-1111, 1124, 1192-1194)

Jak wyjaśnił egzaminator nadzorujący, w Ośrodku w Łodzi nie przeprowadza się egzaminów w trakcie których weryfikuje się posiadanie przez zdających umiejętności zakresie bezpiecznego poruszania się po drogach szybkiego ruchu i autostradach, a zadania egzaminacyjne nie obejmują jazdy na zakręcie oraz hamowania awaryjnego na wprost oraz na zakręcie wykonywanego z włączonymi, a następnie wyłączonymi systemami ABS⁵⁷/ESP⁵⁸. Ponadto w ocenie egzaminatora nadzorującego w latach 2018-2021 nie występowały przypadki nieprawidłowej oceny przez egzaminatorów WORD w Łodzi zadań egzaminacyjnych na placu manewrowym lub w ruchu miejskim.

(akta kontroli str. 1093-1096)

2.1.d) Na próbie ogółem 16 egzaminów państwowych praktycznych ogółem, w tym sześciu zarejestrowanych w OT w Sieradzu (dwa w kat. A), stwierdzono, że dobór tras egzaminacyjnych zapewniał wykonanie wszystkich zadań realizowanych

⁵⁷ Przeciwblokujący układ hamulcowy

⁵⁸ Electronic Stability Program - system elektroniczny stabilizujący samochód po wпадnięciu w poślizg.

podczas egzaminu państwowego, o których mowa w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka nadzór nad doбором tras egzaminacyjnych prowadzony był dwuetapowo: na poziomie WORD poprzez nadzór egzaminatora nadzorującego w trakcie uczestnictwa w egzaminie państwowym oraz podczas weryfikacji nagrań z egzaminów oraz na poziomie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. Dobór trasy egzaminacyjnej leżał po stronie egzaminatora i zdaniem Dyrektora WORD w Łodzi ingerencja w ten dobór mogła być odebrana jako ingerencja w rzetelność i obiektywność egzaminatora. Dlatego też nadzór nad doбором tras podlegał także analizie realizacji obowiązkowych zadań egzaminacyjnych przez egzaminatora, a dokumentami to potwierdzającymi były listy osób zakwalifikowanych na egzamin z adnotacją o udziale egzaminatora nadzorującego oraz weryfikacje przebiegu egzaminów dokonane na wniosek osób zdających na podstawie §7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

(akta kontroli str. 994-999, 1080-1081)

2.1.e) W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 sierpnia 2019 r. w każdym z WORD na terenie województwa łódzkiego zatrudnieni byli egzaminatorzy nadzorujący. Od dnia 1 sierpnia 2019 r. weszli oni do struktury WORD w Łodzi, posiadali oni identyczny zakres czynności, obejmujący m.in. nadzorowanie pracy egzaminatorów, udzielanie wyjaśnień na uwagi zgłaszane przez osoby egzaminowane, nadzorowanie zajęć praktycznych realizowanych w ramach warsztatów doskonalenia zawodowego egzaminatorów. Z dniem 1 grudnia 2021 r. ilość egzaminatorów nadzorujących ograniczono do dwóch. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD w Łodzi po połączeniu ośrodków nie wprowadzano zmian organizacyjnych w tym zakresie a jedynie dokonano redukcji etatów.

(akta kontroli str. 86-89, 1632-1651)

W WORD w Łodzi sześć osób wykonujących funkcję egzaminatora nadzorującego w okresie od stycznia 2018 r. do czerwca 2019 r. pełniło tę funkcję rotacyjnie i posiadało 16 kategorii prawa jazdy (za wyjątkiem jednej osoby która posiadała 13 kategorii – pełniła ona tę funkcję w okresie wrzesień październik 2018 r.).

(akta kontroli str.504)

Od dnia 1 lipca 2019 r. na funkcję egzaminatora nadzorującego w WORD w Łodzi na czas nieokreślony wyznaczona została osoba zatrudniona na stanowisku Egzaminatora I stopnia, która od 2008 r. posiadała każdą z kategorii uprawnień. W WORD w Łodzi nie został wyznaczony zastępujący egzaminatora nadzorującego. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD w razie nieobecności egzaminatora nadzorującego w Ośrodku w Łodzi, na ustne polecenie Dyrektora, czynności egzaminatora nadzorującego wykonywał egzaminator nadzorujący z OT Skierniewice, a od września 2021r. egzaminator nadzorujący z OT Piotrków Tryb. Kontroli przebiegu egzaminów, przeprowadzanych przez osobę wykonującą funkcję kontrolera nadzorującego w Łodzi, dokonywał Dyrektor Ośrodka. Ostatnia taka kontrola miała miejsce we wrześniu 2021 r. Nie przedstawiono dowodu potwierdzającego przeprowadzenie kontroli.

(akta kontroli str.1105-1110,1212-1218,1633)

W WORD w Łodzi nie były sporządzane plany kontroli przebiegu egzaminów przez egzaminatora nadzorującego. W ramach czynności wykonywanych przez egzaminatora nadzorującego WORD w Łodzi dla każdego z egzaminatorów w latach 2020 – 2021 zostało przewidziane dwukrotne wykonanie kontroli prawidłowego przebiegu przeprowadzenia egzaminu państwowego, w pierwszym etapie podczas przeprowadzanie egzaminu, w drugim poprzez przegląd wybranego losowo zarejestrowanego zapisu z przeprowadzonego egzaminu. Przewidziana została również możliwość przeprowadzenia kontroli problemowej.

(akta kontroli str.1657-1659)

Do 30 września 2021 r. przeprowadzonych zostało 69 kontroli przebiegu egzaminu⁵⁹ w formie fizycznej obecności egzaminatora nadzorującego na egzaminach (25 egzaminów teoretycznych i 44 praktycznych). Dokumentacja kontroli przeprowadzonych w latach 2018 – 2021 obejmowała listy osób zakwalifikowanych na egzamin w danym dniu o określonej godzinie u danego egzaminatora na których egzaminator potwierdzał fakt uczestnictwa egzaminatora nadzorującego w egzaminie. W 42 przypadkach wyniki kontroli udokumentowane zostały podpisem egzaminatora nadzorującego oraz adnotacją „bez uwag”. W pozostałych przypadkach brak takiej informacji oraz podpisu egzaminatora nadzorującego. W 2020 r. jedynie w przypadku czterech egzaminatorów zrealizowano założony plan przeprowadzenia dwukrotnej kontroli (jednej kontroli egzaminu teoretycznego i jednej praktycznego) a w 2021 do dnia zakończenia kontroli w 10 przypadkach (w ośmiu do dnia 30 września). Średnia ilość kontroli wynosiła dwie na osobę i wahała się między zero (cztery przypadki) a sześć (jeden przypadek).

(akta kontroli str.1652-1656)

W zakresie udzielania wyjaśnień na uwagi wnoszone przez osoby egzaminowane, egzaminator nadzorujący przeglądał wraz ze zdającymi zarejestrowane przebiegi części praktycznej egzaminu, posiadana przez WORD w Łodzi dokumentacja w tym zakresie przechowywana jest wyłącznie w przypadkach, w których po obejrzeniu materiału zdający egzamin wniósł skargę na jego przebieg. Z wyjaśnień Dyrektora WORD wynika że przypadków przeprowadzania kontroli w formie przeglądu zarejestrowanego materiału z egzaminu było około czterokrotnie więcej niż tych o charakterze fizycznej obecności egzaminatora nadzorującego w trakcie egzaminów. W przypadku braku zastrzeżeń co do przeprowadzonych egzaminów w trakcie oglądanych nagrań, nie są one dokumentowane żadnymi adnotacjami pisemnymi. W okresie objętym kontrolą egzaminator nadzorujący z OT w Skierniewicach wykonywał czynności związane z pełnioną funkcją również w Ośrodku w Łodzi podczas nieobecności tutejszego egzaminatora nadzorującego, a w szczególności przygotowywał pisemne informacje w związku ze złożonymi skargami dotyczącymi egzaminów państwowych. W latach 2020-2021 przygotował 13 takich informacji - 5 szt. w 2020 r., 8 szt. w 2021r.

(akta kontroli str.1105-1110, 1126-1134, 1212-1218, 1616-1618)

Egzaminator nadzorujący prowadził nadzór na zajęciami praktycznymi realizowanymi w ramach warsztatów dla egzaminatorów, co zostało potwierdzone podpisami na listach obecności dotyczących tych zajęć.

(akta kontroli str. 1962-1965)

2.1.f) W latach 2018-2021 w WORD w Łodzi wraz z OT mały miejsce łącznie cztery przypadki proponowania egzaminatorom przyjęcia korzyści materialnej w zamian za uzyskanie odpowiedniego wyniku egzaminu. W każdym z ww. przypadków egzamin zakończył się wynikiem negatywnym i dokonano zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Dyrektor WORD w Łodzi oraz egzaminator nadzorujący nie dysponowali wiedzą na temat aktualnie toczących się postępowań o korupcję wobec egzaminatorów ośrodka w Łodzi i OT.

Dyrektor WORD w Łodzi nie wyjaśnił, czy i w jaki sposób weryfikowano spełnienie rękojmi należytego wykonywania obowiązków przez egzaminatorów Ośrodka, tj. ustawowej przesłanki koniecznej do uzyskania oraz utrzymania uprawnień, wyjaśniając, że spełnienie ww. wymagań realizowane było w Ośrodku jedynie w toku wykonywania czynności nadzoru przez egzaminatora nadzorującego. Jednocześnie dalej wyjaśnił, że egzaminator nadzorujący miał jedynie możliwość sprawdzenia jednego z pkt zawartych w art. 58 ustawy o kierujących tj. należytego

⁵⁹ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych przeprowadzono kolejne 6 kontroli

wykonywania swoich obowiązków i tylko w zakresie właściwego przeprowadzania egzaminów. Natomiast sprawdzanie pozostałych wymagań ustawowych, leżało w kompetencji Marszałka Województwa.

W aktach osobowych poszczególnych egzaminatorów brak było dokumentów potwierdzających prowadzenie na bieżąco czynności weryfikujących spełnianie przez egzaminatorów ww. wymagań. Ponadto Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że otrzymując zaświadczenie o wpisie do ewidencji nabywa on wiedzę o niekaralności egzaminatora, a dodatkowo, co roku marszałek województwa na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy o krk dokonuje weryfikacji w KRS niekaralności egzaminatorów. Dlatego też ze strony Ośrodka nie są podejmowane żadne dodatkowe czynności weryfikacyjne.

(akta kontroli str.201-205, 1070-1071, 1077, 1101, 1105, 1122, 1129, 1093-1096)

Także w związku z powtarzającymi się skargami na przebieg egzaminów jak również wnioskami Marszałka Województwa o wzmożenie nadzoru nad egzaminatorem oraz wyciągnięcie konsekwencji nie były prowadzone działania mające na celu weryfikację spełniania wymagania posiadania przez egzaminatorów rękopisami należytego wykonywania obowiązków.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD w Łodzi skarga sama w sobie jak również unieważnienie egzaminu nie mogły być przyczyną podjęcia takich działań. Skarga to początek pewnego procesu przewidzianego przez ustawodawcę. Elementem tego procesu jest unieważnienie egzaminu, od którego przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, a po jego decyzji można złożyć skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie można więc karać egzaminatora za decyzję Urzędu Marszałkowskiego, która nie jest prawomocna. I tak na przykład w przypadku jednego egzaminatora, który w 2018 roku miał dwie decyzje o unieważnieniu egzaminów - obie na późniejszych etapach zostały uchylone. W związku z powyższym decyzja Dyrektora na etapie złożenia skargi lub decyzji o unieważnieniu o nałożeniu kary nagany/upomnienia lub o wyciągnięciu względem egzaminatora daleko dalej idących konsekwencji (zwolnienie z pracy, twierdzenie o niedawaniu należytej rękopisami) nie ma podstaw prawnych i byłoby poważnym nadużyciem. Skargi składane przez kandydatów na kierowców były analizowane przez egzaminatora nadzorującego i ewentualnie omawiane według potrzeb z egzaminatorem, na którego została złożona.

(akta kontroli str. 1126-1134)

W badanym okresie osoby funkcyjne tj. sześciu egzaminatorów nadzorujących, egzaminator koordynujący i czterech kierowników oraz zastępców Oddziałów ds. Egzaminowania przeprowadzili odpowiednio: 9.760 (27%), 8.238 (23,6%), 5.321 (19,7%), 4.812 (19%) egzaminów państwowych praktycznych⁶⁰. Zadania związane z przeprowadzaniem egzaminów przez ww. osoby wynikały z ich zakresów czynności. Średnia zdawalność ww. egzaminatorów, w odniesieniu do statystyki zdawalność WORD w Łodzi ogółem⁶¹ w zakresie ww. egzaminów wynosiła w poszczególnych latach odpowiednio 27,4% do 27,4% w 2018 r., 27,2% do 27,3% w 2019 r., 28,9% do 29% w 2020 r. i 27,2% do 27,4% w 2021 r.

SI WORD w Łodzi nie umożliwiał wskazania zbiorczo kiedy, jak często i w odniesieniu do których osób wykorzystywano funkcję przyśpieszania. Jednocześnie jak wyjaśnił Zastępca Kierownika Oddziału Egzaminowania ww. funkcja była stosowana regularnie, w celu terminowej realizacji egzaminów państwowych oraz ze względu na ograniczenia infrastrukturalne Ośrodka, przy czym nie umożliwiała ona pominięcia procedury losowania osób egzaminowanych do egzaminatora.

⁶⁰ Wszystkie podejścia wraz z nieprzestąpionymi.

⁶¹ Wszystkie podejścia i wszystkie kategorie według danych dostępnych w SI WORD w Łodzi – wszyscy egzaminatorzy przeprowadzający egzaminy.

(akta kontroli str. 88, 108-200, 500-533, 1097-1100)

W latach 2018 - (30.09) 2021 r. na ogółem odpowiednio⁶² 20.891, 18.147, 15.871 i 13.801 państwowych egzaminów teoretycznych, 13.718 (65,7%), 9.077 tj. 50%, 5.655 (35,63%) i 4.170 (30,2%) przeprowadzanych było przez trzech egzaminatorów. Z kolei najmniej egzaminów teoretycznych (poniżej jednego procenta) przeprowadzało w badanym okresie odpowiednio dziewięciu, siedmiu, czterech i pięciu egzaminatorów.

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi różnice w ilości przeprowadzanych egzaminów dotyczyły głównie okresu 2018 – listopad 2019 i wynikały przede wszystkim z różnego zapotrzebowania na egzaminy w dwóch różnych miejscach egzaminowania tj. na ul. Smutnej i Maratońskiej w Łodzi⁶³, oraz różnej dostępności w powyższych lokalizacjach infrastruktury do przeprowadzania egzaminów państwowych⁶⁴. Ponadto przeprowadzanie większej liczby egzaminów teoretycznych przez ww. egzaminatorów, pełniących w Ośrodku także inne funkcje⁶⁵ wynikało z dodatkowych zadań realizowanych przez te osoby i umożliwiało przeprowadzanie egzaminów w przerwie od wykonywania tych obowiązków. Ponadto jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, od czasu zmiany siedziby na aktualną oraz wskutek systematycznego przyznawania kategorii zadaniowych większej liczbie egzaminatorów, ww. problem został znacznie ograniczony.

(akta kontroli str.564-657, 1122, 1130, 1095-1096)

Centralne Biuro Antykorupcyjne Delegatura w Łodzi oraz Wydział Zamiejscowy Departamentu do Spraw Przestępczości i Korupcji Prokuratury Krajowej w Łodzi nie prowadziły w latach 2018-2021⁶⁶ postępowań przygotowawczych o czyny określone w art. 228-231 i art. 271 kk, wobec pracowników i egzaminatorów WORD w Łodzi oraz OT oraz wobec pracowników OSK z terenu województwa Łódzkiego.

Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi w latach 2018-2021 prowadziła dwa postępowania przygotowawcze wobec pracowników WORD w Łodzi oraz w OT w Skierniewicach odpowiednio o czyn z art. 271 §1 kk i art. 228 kk - oba umorzono z uwagi na brak znamion czynu zabronionego, oraz trzy postępowania⁶⁷ dotyczące pracowników OSK. W jednym z tych postępowań, o czyn z art. 271 §1 i 3 kk w związku z art. 12§ 1 kk skierowano akt oskarżenia. W pozostałych dwóch przypadkach (o czyny określone odpowiednio w art. 271 §3 i 271 §1 i 3 kk) postępowania przygotowawcze pozostają w toku, a na dzień 2 grudnia 2021 r. żadna z osób nie została objęta zarzutami.

Prokuratura Regionalna w Łodzi w ww. okresie prowadziła dwa postępowania in rem o czyny określone w art. 228 §4 kk, oba zakończone odmową wszczęcia postępowania. Nie prowadziła postępowań o czyny określone w art. 228-231 i art. 271 kk wobec pracowników OSK z terenu województwa łódzkiego.⁶⁸

(akta kontroli str. 944-964)

2.1.g) W 2018 r. spośród wszystkich 6384 zarejestrowanych przyczyn niezaliczenia egzaminu 6063 dotyczyło kat. B i pochodne a 321 kat A i pochodne. Głównymi przyczynami niezaliczenia egzaminów w kategorii A, A1, A2, AM było:

- jazda po łukach w kształcie cyfry osiem – 51 przypadków (15,9%),
- zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego – 49 przypadków (15,3%);

⁶² Z uwzględnieniem przypadków nieprzystąpienia do egzaminów.

⁶³ W okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia 3 listopada 2019 r.

⁶⁴ Infrastruktura do przeprowadzania egzaminów państwowych teoretycznych oraz praktycznych w zakresie kategorii innych niż B/B1 dostępna była jedynie w siedzibie na ul. Smutnej

⁶⁵ Kierownik i Zastępca Oddziału Egzaminowania, Egzaminator Nadzorujący.

⁶⁶ Do dnia 29 listopada 2021 r.

⁶⁷ W Komendzie Powiatowej w Tomaszowie Mazowieckim, w Wieluniu oraz w Wieruszowie.

⁶⁸ Z uwagi na wdrażany w jednostkach organizacyjnych prokuratury nowego systemu informatycznego obecnie brak było możliwości sprawdzenia czy takie postępowania zostały zarejestrowane po 24 października 2021 r.

- dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania, o którym mowa w poz. 2-10 2-10 tabeli nr 2 załącznik nr 2 do rozporządzenia – 45 przypadków (14%);
- slalom szybki (jazda pomiędzy pachołkami ustawionymi na placu manewrowym) – 29 przypadków (9%);
- najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – 27 przypadków (8,4%)

Z kolei głównymi przyczynami niezaliczenia egzaminów w kat. B i B1 było:

- zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego – 1460 przypadków (24,1%);
- najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – 942 przypadki (15,5%);
- ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu – 557 przypadków (9,2%);
- na wniosek osoby egzaminowanej – 512 przypadków (8,4%);
- ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu – 485 przypadków (8%);

W 2019 r. na ogółem 6269 przyczyn przerwania/zakończenia egzaminu 436 dotyczyło kat. A i pochodne a 5833 kategorii B i pochodne.

Głównymi przyczynami niezaliczenia egzaminów w kategorii A, A1, A2, AM było:

- jazda po łukach w kształcie cyfry osiem – 84 przypadków (19,3%),
- dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania, o którym mowa w poz. 2-10 tabeli nr 2 załącznik nr 2 do rozporządzenia – 66 przypadków (15,1%);
- najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – 53 przypadki (12,2%);
- na wniosek osoby egzaminowanej – 42 przypadki (9,6%)
- przejechanie kołem przez linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk – 34 przypadki (7,8%)

Z kolei głównymi przyczynami niezaliczenia egzaminów w kat. B i pochodne było:

- zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego – 1197 przypadków (20,5%);
- najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – 932 przypadki (16%);
- na wniosek osoby egzaminowanej – 582 przypadki (10%)
- ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu – 572 przypadki (9,8%);
- ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu – 543 przypadki (9,3%);

W 2020 r. na ogółem 5086 przyczyn przerwania/zakończenia egzaminu 427 dotyczyło kat. A i pochodne a 4659 kategorii B i pochodne.

Głównymi przyczynami niezaliczenia egzaminów w kategorii A, A1, A2, AM było:

- jazda po łukach w kształcie cyfry osiem – 96 przypadków (22,5%),
- zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego – 61 przypadków (14,3%);
- najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – 51 przypadków (11,9%);
- na wniosek osoby egzaminowanej – 44 przypadków (10,3%);
- ominięcie przeszkody – 42 przypadki (9,8%).

Głównymi przyczynami niezaliczeni/niezdania egzaminów w kat. B i B1 były:

- zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego – 733 przypadków (15,7%);
- najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki - 709 przypadków (15,2%);
- na wniosek osoby egzaminowanej – 582 przypadków (12,5%);
- ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i do tyłu – 506 przypadków (10,9%);

- ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu – 415 przypadków (8,9%).
- W 2021 r. na ogółem 4.572 przyczyn przerwania/zakończenia egzaminu 377 dotyczyło kat. A i pochodne a 4195 przypadków kategorii B i pochodne.
- Głównymi przyczynami niezaliczenia egzaminów w kategorii A, A1, A2, AM było:
- jazda po lukach w kształcie cyfry osiem – 68 przypadków (18%);
 - najechanie albo potrącenie pachotka lub tyczki – 56 przypadków (14,9%);
 - na wniosek osoby egzaminowanej – 44 przypadki (11,7%);
 - Zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie – 41 przypadków (10,9%).

Z kolei w kat. B i B1 głównymi przyczynami zakończenia/niezaliczenia egzaminu było:

- zakończenie egzaminu przed wykonaniem wszystkich zadań w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego – 763 przypadków (18,2%);
- najechanie albo potrącenie pachotka tub tyczki - 598 przypadków (14,3%);
- ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i do tyłu – 545 przypadków (13%);
- na wniosek osoby egzaminowanej – 484 przypadków (11,5%);
- ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu – 301 przypadków (7,7%).

Zgodnie z wyjaśnieniem egzaminatora nadzorującego do najczęściej popełnianych błędów przez zdających na placów manewrowych należało: najechanie albo potrącenie pachotka lub tyczki, a w ruchu drogowym: zachowanie osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio zdrowiu i życiu uczestników, niezastosowanie się do znaku „STOP”, niezastosowanie się do sygnałów świetlnych, nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu, nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniach podczas wykonywania manewru włączania się do ruchu czy zmianie pasa ruchu, oraz nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na oznakowanym przejściu.

Wskazując na zachowania zdających zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego, egzaminator nadzorujący wymienił niezastosowanie się do znaku stop, nieustąpienie pierwszeństwa na skrzyżowaniu czy przy zmianie pasa ruchu, nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu oraz niezastosowanie się do sygnałów świetlnych.

(akta kontroli str. 820-943, 1093-1096)

Jak wyjaśnił Dyrektor WORD w Łodzi katalog pytań egzaminacyjnych nie był ogólnie dostępny dla egzaminatorów i nie odnotowano przypadków by egzaminatorzy zgłaszali uwagi do ich treści. Zgłaszano jedynie uwagi odnośnie treści pytania lub błędnych odpowiedzi na pytania na podstawie zgłoszeń od osób zdających. Egzaminatorzy w Ośrodku nie mogli także zapoznać się z katalogiem pytań egzaminacyjnych, za wyjątkiem sytuacji gdy osoba egzaminowana reklamowała swój wynik egzaminu teoretycznego. Wówczas egzaminator przeprowadzający ten egzamin mógł po zakończeniu egzaminu dla całej grupy skorzystać z funkcji „kontroler” w module „nadzór” systemu informatycznego WORD i po wpisaniu numeru pesel reklamującego mieć dostęp do pytań wygenerowanych w reklamowanym teście oraz do udzielonych odpowiedzi. Struktura testów egzaminacyjnych wynikała natomiast z rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

(akta kontroli str. 1060-1069)

W latach 2018-2021 (do 30.09) stosunek łącznej liczby egzaminów (z poprawkowymi) do łącznej liczby ogółem egzaminów dla wszystkich kategorii i osób zdających po raz pierwszy, wynosił odpowiednio: w 2018 r. – 56.940 do 22.368 egzaminów (tj. 39,3%); w 2019 r. – 53.254 do 20.804 egzaminów (tj. 39,1%);

w 2020 r. – 42.880 do 18.246 egzaminów (tj. 42,6%); w 2021 r. – 39.150 do 15.490 egzaminów. (tj. 39,6%).

Łączne przychody WORD w Łodzi wynosiły w badanym okresie⁶⁹ odpowiednio 6.826,2 tys. zł, 12.430,5 zł, 16.518,2 zł i 15.605,7 zł, w tym z działalności gospodarczej⁷⁰ 6.607,3 tys. zł (96,8%), 12.144,9 tys. zł (97,7%), 16.188,3 tys. zł (98%), oraz 15.381,6 tys. zł (98,6%). Z kolei łączne koszty ponoszone przez Ośrodek wynosiły odpowiednio 6.808,2 tys. zł, 13.185,5 tys. zł, 20.294 tys. zł, 16.617,4 tys. zł, w tym na brd⁷¹ odpowiednio 121 tys. zł (1,8%), 159 tys. zł (1,2%), 241,8 tys. zł (1,2%), oraz 143,5 tys. zł (0,9%).

(akta kontroli str. 488-490)

2.2.a) W okresie objętym kontrolą WODR w Łodzi przeprowadził 24 kursy dla kandydatów na instruktorów, w roku 2018 – 8 kursów dla 29 osób w tym 5 kursów uzupełniających dla 7 osób, w 2019 r. 10 kursów dla 53 osób w tym 4 kursów uzupełniających dla 17 osób, w 2020 r. 4 kursy dla 40 osób w tym jeden kurs uzupełniający dla 5 osób, w 2021 r. zakończono kurs podstawowy dla 24 osób, rozpoczęto kurs uzupełniający dla 5 osób i podstawowy dla 21 osób.

Prawidłowość ich zorganizowania i przeprowadzenia zgodnie z przepisami art. 31 ust. 1 pkt 3-5, art. 35 ustawy o kierujących, a także rozdziału 2 -Ośrodek szkolenia kierowców, rozdziału 4 - Szkolenie instruktorów, rozporządzenia w sprawie szkolenia, skontrolowano na próbie czterech kursów dla instruktorów, po jednym z każdego roku⁷².

Kursy zostały zrealizowane zgodnie wytycznymi rozporządzenia, w wymaganym czasie i obejmowały realizację wszystkich tematów. Przeprowadzenie zajęć udokumentowano w dziennikach zajęć, kartach przeprowadzonych zajęć i listach obecności. Zajęcia w ramach tematu nr 7 Technika i taktyka jazdy (§ 23 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie szkolenia) przeprowadzone zostały w 2018 r. w ośrodku doskonalenia techniki jazdy WORD na podstawie umowy na wynajem infrastruktury technicznej do prowadzenia zajęć w warunkach specjalnych. W latach 2020 – 2021 zajęcia na kategorię A i B prowadzone były we włączonym w strukturę WORD w Łodzi ODTJ w Sieradzu, a na kat. C,C+E w ODTJ w Międzyzgodzie. Fakt przeprowadzenia egzaminu wewnętrznego udokumentowano na arkuszach odpowiedzi.

Zaświadczenia o ukończeniu kursu wydawano po odbyciu w określonym zakresie wymaganej liczby zajęć. Liczba godzin zajęć teoretycznych dla kat. B wynosiła 130 a praktycznych min. 85, dla kat B odpowiednio 132 i 109. W przypadku kursu uzupełniającego liczba godzin teoretycznych wynosiła 6 a godzin praktycznych 65 dla kat. A, 85 dla kat. C.

(akta kontroli str.1962- 1965)

Kalkulacje i ceny kursu podstawowego dla kandydatów na instruktorów zatwierdzone zostały przez Dyrektora WORD w Łodzi:

— dla kat B w dniu 26 sierpnia 2019 r. w wysokości 3200 zł netto;

⁶⁹ Dane za 2018 r. dotyczą WORD w Łodzi przed scaleniem, które miało miejsce w lipcu 2019 r. Ponadto w 2019 r. do dnia 31 lipca 2019 r. tj. do czasu ww. scalenia łączne przychody WORD w Łodzi 3.914,9 tys. zł, w tym z działalności gospodarczej 3.814,6 tys. zł, a łączne koszty ponoszone przez WORD w Łodzi wynosiły 4.318,5 tys. zł, w tym na poprawę bezpieczeństwa (brd) 39,7 tys. zł. Dane za kolejne lata dotyczą WORD w Łodzi wraz z OT.

⁷⁰ Przychody ze sprzedaży

⁷¹ Relacja kwoty wolnych środków (rozumianych jako środki pieniężne w kasie i na rachunku bankowym bieżącym) w danym roku do kwoty wydatków na brd w roku następnym wynosiła: w 2018 roku 8.333,7 tys. zł do 120,7 tys. zł; w 2019 r. 3.152,6 tys. zł do 38 tys. zł; w 2020 r. 6.147,4 tys. zł do 63,1 tys. zł i w 2021 r. 3.611,5 tys. zł do 14,8 tys. zł.

⁷² Kontrolę poddano kurs podstawowy dla kandydatów na instruktorów kat A i B nr 4/2018 od 10 września 2018 r. do 30 kwietnia 2019, w którym udział wzięło 13 osób, z czego kurs ukończyło 9 osób, kurs podstawowy dla kandydatów na instruktorów kat B nr 3/2019 od 11 lutego 2019 do 18 listopada 2020 r. w którym udział wzięło 19 osób, z czego kurs ukończyło 8 osób, kurs podstawowy dla kandydatów na instruktorów kat A i B nr 1/2020 od 24 lutego 2020 do 30 maja 2021. w którym udział wzięło 17 osób, z czego kurs ukończyło 13 osób, kurs uzupełniający dla instruktorów kat A,C,C+E nr 2/2021 od 31 marca 2019 do 22 czerwca 2021 r. w którym udział wzięło 5 osób, z czego kurs ukończyły 3 osoby.

— dla kategorii A realizowanego łącznie z kategorią B w dniu 19 stycznia 2015 r. w wysokości 800 zł netto;

Kalkulacje i ceny kursów dla instruktorów rozszerzających uprawnienia zatwierdzone zostały przez Dyrektora WORD w Łodzi w dniu 10 marca 2016 r. odrębnie dla kursów:

- a. na kategorię A prawa jazdy w wysokości 1900 zł netto,
- b. na jedną kategorię prawa jazdy (B+E,C lub C+E) w wysokości 2400 zł netto;
- c. na dwie kategorie prawa jazdy (B+E,C lub C+E) w wysokości 3750 zł netto.

Kalkulacje i ceny kursu dla instruktorów rozszerzających uprawnienia w zakresie kat. A realizowanego łącznie z innymi kategoriami (D,C+E,D) oraz kandydatów na instruktorów kat. A realizowanego łącznie z kat B zatwierdzone zostały w dniu 14 września 2018 r. w wysokości 1000 zł netto.

(akta kontroli str.2007-2011)

Kursy kwalifikacyjne dla kandydatów na egzaminatorów przeprowadzone zostały w WORD w Łodzi sześciokrotnie:

- w roku 2018 jeden kurs podstawowy dla kandydatów na egzaminatorów kat. B dla ośmiu osób z których zaświadczenia o ukończeniu kursu otrzymało 5 osób ;
- w 2019 dwa kursy podstawowe dla kandydatów na egzaminatorów kat. B łącznie dla 18 osób z których zaświadczenia o ukończeniu kursu otrzymało 8 osób i jeden kurs dodatkowy dla kandydatów na egzaminatorów kat. D dla 4 osób które uzyskały zaświadczenia o ukończeniu;
- w 2020 dwa kursy dodatkowe dla kandydatów na egzaminatorów kat. D dla 7 osób z których zaświadczenia o ukończeniu kursu otrzymało 6 osób;
- w dniu 9 kwietnia 2021 rozpoczął się kurs podstawowy dla 24 osób z których zaświadczenia o ukończeniu kursu otrzymało 10 osób.

Prawidłowość ich zorganizowania i przeprowadzenia zgodnie z przepisami art. 61 ustawy o kierujących oraz rozdziałów 7 i 8 rozporządzenia w sprawie egzaminowania skontrolowano na próbie trzech egzaminów, po jednym z każdego roku⁷³.

Kursy zostały zrealizowane zgodnie wytycznymi rozporządzenia , co najmniej w wymaganym czasie i obejmowały realizację wszystkich tematów. Kurs na kategorię B obejmował 154 godziny teoretyczne oraz 15 praktycznych Kurs na kategorię D obejmował 46 godzin zajęć teoretycznych i 15 praktycznych oraz 10 zajęć i 20 zajęć. W obu przypadkach czas zajęć praktycznych powiększonych o czas dwudziestokrotnego udziału we wskazanych częściach egzaminu w charakterze obserwatora oraz dziesięciokrotnego przeprowadzenia wskazanych części egzaminu. Przeprowadzenie zajęć udokumentowano w dziennikach zajęć, kartach przeprowadzonych zajęć oraz listach obecności. Zajęcia w ramach tematu nr 6 Technika i taktyka jazdy (§ 42 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie egzaminowania) przeprowadzone zostały w ODTJ w Międzychodzie.

Każdorazowo Dyrektor WORD wskazywał egzaminatorów pod których nadzorem uczestnicy kursu kwalifikacyjnego przeprowadzali ostatnią część przedmiotu „praktyka egzaminatorska” - dziesięciokrotne przeprowadzenie części praktycznej egzaminu.

(akta kontroli str. 1962- 1965, 2015-2020)

Kalkulacje i ceny kursu podstawowego dla kandydatów na egzaminatorów kat. B zatwierdzone zostały przez Dyrektora WORD w Łodzi w dniu 15 stycznia 2019 r. na

⁷³ Kurs kwalifikacyjny podstawowy dla kandydatów na egzaminatorów kat. B dla ośmiu osób z których zaświadczenia o ukończeniu kursu otrzymało 5 osób (rozpoczęty w dniu 23 lutego 2018r.), kurs kwalifikacyjny podstawowy dla kandydatów na egzaminatorów kat. B dla ośmiu osób z których zaświadczenia o ukończeniu kursu otrzymało 5 osób (rozpoczęty w dniu 1 marca 2019 r.),kurs kwalifikacyjny dodatkowy dla kandydatów na egzaminatorów kat. D dla 6 osób z których 5 uzyskało zaświadczenie o ukończeniu kursu, rozpoczęty w dniu 8 września 2020r.

3900 zł netto, a koszty kursu dla egzaminatorów rozszerzających uprawnienia w dniu 10 marca 2016 r. w kwocie 1700 zł netto.

(akta kontroli str. 2013-2014)

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD w Łodzi kalkulacje kosztów, dla prowadzonych kursów, były zmieniane w razie istotnej zmiany w zasadach prowadzenia szkolenia w tym zasad wynagradzania wykładowców lub instruktorów. W okresie 2015- 2019 nie zmieniały się wynagrodzenia wykładowców, wynagrodzenia pracowników WORD rosły nieznacznie, ceny paliw były nieregularne. Przy sporządzaniu kalkulacji przyjmowana była aktualna cena paliwa. Istotnym czynnikiem były też cenniki usług konkurencyjnych ośrodków szkolenia, regularnie monitorowane przez pracowników. Nie wprowadzono cen szkoleń, które były zdecydowanie wyższe od cen ośrodków konkurencyjnych, były to najczęściej ceny na zbliżonym lub wyższym poziomie. W przypadku wyższych kosztów ograniczano zakładane zyski. Jedynym szkoleniem gdzie można było założyć wyższy spodziewany zysk były kursy kwalifikacyjne dla egzaminatorów z uwagi na ustawowe wyeliminowanie innych ośrodków szkolenia.

(akta kontroli str. 1126-1134)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor WORD w Łodzi, w ośmiu⁷⁴ na 14 przypadków które wystąpiły, wbrew obowiązki określone w § 13 ust. 6 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, nie przekazał Marszałkowi Województwa informacji o przydzieleniu większej liczby egzaminów poszczególnym egzaminatorom, w terminie najpóźniej 2 dni roboczych od dnia przydzielenia. Ponadto, w trzech przypadkach⁷⁵ ww. informację przesłał z opóźnieniem wynoszącym 40, 24 i 10 dni w stosunku do terminu określonego w § 13 ust. 6 co skutkowało brakiem bieżącej wiedzy organu nadzorującego o przekroczeniach.

Wyjaśnienia Dyrektora WORD w Łodzi wskazują na nieprawidłowe funkcjonowanie SI WORD w zakresie zliczania liczby przeprowadzonych egzaminów oraz generowania stosownych załączników do protokołów oraz problemy interpretacyjne przepisów w tym zakresie Zdaniem Dyrektora WORD w Łodzi egzaminów, które nie zostały przez egzaminatora przeprowadzone ze względu na niestawienie się osoby, nie można wliczać do ilości przeprowadzonych egzaminów gdyż byłoby to niezgodne ze stanem faktycznym. Wątpliwości może budzić nieprecyzyjny zapis w § 15 ust.1. Rozporządzenia w sprawie egzaminowania, który wymienia wszystkie przypadki, w których egzaminator nie przeprowadza egzaminu państwowego. Z nieznanymi przyczyn pominięto tam najbardziej oczywisty powód nieprzeprowadzenia egzaminu, jakim jest niestawienie się osoby egzaminowanej.

(akta kontroli str. 1126-1134, 1212-12181660-1661, 1878-1881, 1900-1907, 1920-1931, 1939-1941, 1951-1958,)

2. W WORD w Łodzi nie został ustanowiony system nadzoru powalający na dokonanie oceny przebiegu egzaminów państwowych przeprowadzanych przez wszystkich egzaminatorów, co NIK ocenia jako działanie nierzetelne. W szczególności w WORD w Łodzi nie były opracowywane plany kontroli co skutkowało różną ilością przeprowadzanych kontroli poszczególnych

⁷⁴ w dniu 9 marca 2020 r. przez egzaminatora nr E-146, w dniu 29 września 2021 r. przez egzaminatora nr E-145, w dniu 29 września 2021 r. przez egzaminatora nr E-245, w dniu 19 października 2021 r. przez egzaminatora nr E-188, w dniu 19 października 2021 r. przez egzaminatora nr E-296, w dniu 20 października 2021 r. przez egzaminatora nr E-352, w dniu 22 października 2021 r. przez egzaminatora nr E-161, w dniu 3 listopada 2021 r. przez egzaminatora nr E-145

⁷⁵ w dniu 1 października 2021 r. przez egzaminatora nr D-352, w dniu 25 października 2021 r. przez egzaminatora nr E-318 oraz w dniu 16 listopada 2021 r. przez egzaminatora E-145

egzaminatorów, która w okresie objętym kontrolą wynosiła średnio dwie na osobę i wahała się między zero (cztery przypadki) a sześć (jeden przypadek). W 2020 r. jedynie w przypadku czterech egzaminatorów zrealizowano zamierzenie przeprowadzenia dwukrotnej kontroli każdego z egzaminatorów (jednej kontroli egzaminu teoretycznego i jednej praktycznego) a w 2021 r. do dnia 30 września, w ośmiu przypadkach. W 42 z 69 przypadków wyniki kontroli udokumentowane zostały podpisem egzaminatora nadzorującego oraz adnotacją „bez uwag”. W pozostałych przypadkach brak takiej informacji oraz podpisu egzaminatora nadzorującego. Skutkowało to brakiem możliwości rzetelnego zaplanowania i rozliczenia działań podejmowanych w zakresie kontroli przebiegu egzaminów państwowych.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WORD plany kontroli nie były sporządzane ponieważ nie istnieją żadne wytyczne dotyczące prowadzenia nadzoru nad przebiegiem egzaminów. Nie istnieje klucz wyboru egzaminów podlegających kontroli, kontrole przeprowadzane były dla egzaminatorów obecnych danego dnia w pracy, nie było możliwości ustalenia konkretnych terminów ze względu na występujące nieobecności w pracy jak również ze względu na fakt że do zadań egzaminatora nadzorującego należy również egzaminowanie. Założona ilość kontroli nie została przeprowadzona ze względu na panującą pandemię oraz zwiększoną ilość osób do przeegzaminowania. Nie wszystkie listy osób zakwalifikowanych na egzamin w danym dniu o określonej godzinie u danego egzaminatora poddanego kontroli zawierały podpis egzaminatora nadzorującego i wynik przeprowadzonej kontroli ponieważ nie istnieje żaden przepis który zobowiązywałby do tego.

(akta kontroli str. 1076-1080, 1652-1654)

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor WORD nie zapewnił przekazywania bieżącej informacji o przypadkach przydzielenia egzaminatorom większej liczby egzaminów w ciągu doby od określonej w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie egzaminowania. W ośmiu na 14 przypadków w których doszło do przekroczenia tej liczby, o fakcie tym nie został powiadomiony Marszałek Województwa a w trzech nastąpiło to ze znacznym opóźnieniem. Osoby egzaminowane przydzielano egzaminatorom w sposób umożliwiający rozpoczęcie teoretycznej i praktycznej części egzaminu o wyznaczonej godzinie wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie egzaminowania, uwzględniając możliwość późniejszego jego rozpoczęcia, jednak nie więcej niż 15 minut.

Zauważyć należy że generowany raport zbiorczy w zakresie liczby egzaminów przeprowadzanych przez egzaminatorów w ciągu doby nie zapewniał rzetelnej informacji w tym zakresie. W raporcie zbiorczym wykazywane były przypadki niepodlegające ograniczeniom, takie jak przydzielenie egzaminów teoretycznych w liczbie większej niż 9 czy też przypadki określone w § 15 pkt 1 i 4 rozporządzenia w sprawie egzaminowania.

Nadzór prowadzony w okresie objętym kontrolą przez egzaminatorów nadzorujących nie został sformalizowany a udokumentowany został w zakresie kontroli przebiegu egzaminów w formie fizycznej obecności w trakcie jego przeprowadzania w okresie od sierpnia 2018 r., wydawania opinii w sprawach będących przedmiotem skarg oraz zatwierdzania zajęć praktycznych prowadzonych w ramach kursów dla kandydatów na egzaminatorów. Nie zostało udokumentowane udzielanie wyjaśnień na uwagi zgłaszane przez osoby egzaminowane.

W WORD w Łodzi nie sporządzano planów kontroli na poszczególne lata co spowodowało dysproporcje w ilości przeprowadzanych kontroli poszczególnych

egzaminatorów (od jednej do sześciu) a w przypadku trzech egzaminatorów brak przeprowadzenia kontroli.

Przeprowadzone przez WORD w Łodzi kursy dla kandydatów na instruktorów i instruktorów rozszerzających swoje uprawnienia, kursy kwalifikacyjne dla kandydatów na egzaminatorów lub egzaminatorów rozszerzających swoje uprawnienia oraz warsztaty doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów zostały zorganizowane i przeprowadzone prawidłowo, a zaświadczenia o ich ukończeniu wydawano po odbyciu w określonym zakresie wymaganej liczby zajęć i zdaniu (w przypadku kursów) z wynikiem pozytywnym egzaminu końcowego.

Dyrektor Ośrodka nie podejmował wobec egzaminatorów działań weryfikujących spełnianie rękojmi należytego wykonania obowiązków zarówno podczas kontroli przeprowadzanych przez kontrolera nadzorującego ani wskutek skarg składanych na egzaminatorów po przeprowadzonym egzaminie państwowym, opierając się jedynie na działaniach Urzędu Marszałkowskiego. Ponadto każdorazowo przebieg egzaminów państwowych zarejestrowany był w sposób umożliwiający prawidłowe odtworzenie obrazu i dźwięku, a trasy egzaminacyjne zapewniały wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas egzaminu państwowego.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wyznaczenie na placu egzaminacyjnym WORD w Łodzi oraz ukończenie wyznaczania na placu egzaminacyjnym OT w Sieradzu stanowisk egzaminacyjnych dla kat. C+E ciągnik siodłowy z naczepą;
2. Zapewnienie przechowywania nagrań z przeprowadzonych egzaminów państwowych praktycznych w zabezpieczonych pomieszczeniach WORD w Łodzi.
3. Zaktualizowanie Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym w WORD w Łodzi.
4. Zarchiwizowanie dokumentacji związanej z prowadzeniem kursów kwalifikacyjnych dla egzaminatorów za lata 2009-2011.
5. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających weryfikację realizacji przez egzaminatorów obowiązku składania oświadczeń majątkowych przez egzaminatorów na dzień zatrudnienia jak i odejścia z pracy.
6. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających podejmowanie przez egzaminatorów dodatkowego zajęcia zarobkowego jedynie po uzyskaniu pisemnej zgody Dyrektora, udzielanej po złożeniu wniosku przez egzaminatora, w oparciu o informacje dotyczące rodzaju podejmowanego zatrudnienia.
7. Kwartalne przekazywanie informacji o uzyskanych przez osoby egzaminowane wynikach egzaminów do wszystkich starostów - w odniesieniu do instruktorów i podmiotów prowadzących szkolenie będących w ich ewidencji i rejestrze.
8. Sformalizowanie zasad przeprowadzania przez egzaminatora nadzorującego kontroli przebiegu egzaminów państwowych, w szczególności dokumentowanie przeprowadzonych kontroli.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 11 stycznia 2022 r.

Kontrolerzy
Joanna Nurkiewicz
doradca prawny

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektora
Piotr Walczak

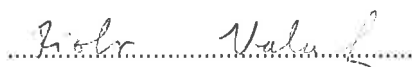
/-/

Zuzanna Sieradzka
starszy inspektor k.p.

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Łodzi
Piotr Walczak

podpis

25. 03. 2022.